

IBSA

Golbolo taisyklės ir varžybų nuostatai 2025

Lietuviškas peržiūros vertimas

Originalas: IBSA Goalball Rules and Regulations 2025 (v1.0)
Galioja nuo 2025 m. sausio 1 d.

Svarbu: tai neoficialus vertimas. Kilus neatitikimų, vadovaujamas oficialiu dokumentu anglų kalba.

Turinys

Turinys	2
A dalis. Golbolo taisyklės	5
A skyrius. Pasirengimas žaidimui	5
1. Žaidimo aikštė	5
2. Komandos suolelio zona	5
3. Vartai	5
4. Kamuolys	5
5. Apranga	6
6. Golbolo akiniai, akių tvarsčiai, regėjimą koreguojantys akiniai, kontaktiniai lęšiai ir klausos aparatai	7
7. Varžybų kategorijos ir klasifikacija	7
8. Komandos sudėtis	7
9. Teisėjai ir kiti oficialūs asmenys	7
B skyrius. Prieš rungtynes	8
10. Monetos metimas	8
11. Apšilimas	8
12. Rungtynių trukmė	8
C skyrius. Rungtynių metu	9
13. Rungtynių procedūra	9
14. Įvarčiai	9
15. Komandos minutės pertraukėlė	10
16. Teisėjo pertraukėlė	10
17. Medicininė pertraukėlė	10
18. Kraujo taisyklė	11
19. Žaidėjų keitimai	11
20. Medicininiai keitimai	12
D skyrius. Pažeidimai	12
21. Per ankstyvas metimas	12
22. Kamuolys kitoje komandos pusėje („Ball over“)	12
E skyrius. Asmeniniai baudiniai	12
23. Trumpas kamuolys	12
24. Aukštas kamuolys	12
25. Ilgas kamuolys	13
26. Golbolo akiniai	13
27. Neteisėta gynyba	13
28. Asmeninis laiko delsimas	13
29. Asmeninis nesportiškas elgesys	13
30. Triukšmas	14
F skyrius. Komandiniai baudiniai	14
31. Dešimt sekundžių	14
32. Komandinis laiko delsimas	15
33. Komandinis nesportiškas elgesys	15
34. Neteisėtas instruktavimas	15

35. Triukšmas	15
G skyrius. Rungtynių pabaiga	15
36. Pratęsimas	15
37. Papildomi metimai	16
38. Lemiamieji papildomi metimai	16
39. Rungtynių protokolo pasirašymas ir protesto pateikimo tvarka	17
H skyrius. Teisėjų įgaliojimai ir netinkamas elgesys su oficialiais asmenimis	17
40. Teisėjų įgaliojimai	17
41. Bendrosios teisėjų nuostatos	17
42. Netinkamas elgesys su oficialiais asmenimis	18
Vertėjo pastabos prieš galutinį tvirtinimą	18
B dalis. Turnyrų nuostatai	19
43. IBSA sankcionuojami turnyrai ir parolimpinės žaidynės	19
44. Infrastruktūra ir įranga	20
45. Apgyvendinimas	21
46. Oficialūs asmenys	21
47. Organizavimas (ne parolimpiniai turnyrai)	22
48. Atrankos standartai	22
49. Turnyrų vykdymas	24
50. Komandų reitingavimas vieno rato turnyre	25
51. Techniniai pralaimėjimai	25
52. Didžiausias vienos komandos rungtynių skaičius per dieną	25
53. Šiurkštus nusižengimas	26
54. Rungtynių protokolai	26
55. Turnyrų nuostatų išimtys	27
Pastabos dėl originalo vidinių nuorodų	27
1 priedas. Aikštės schema, rankų signalai, vartų ir kamuolio padėtis	28
Aikštės schemos užrašai	28
Golbolo rankų signalai	28
Vartų virpų padėtis	28
Kamuolio padėtis prieš atnaujinant žaidimą	28
Kamuolys už aikštės arba atremtas už aikštės ties šonine linija	29
Įvarčio nustatymas	29
2 priedas. Terminų žodynas	29
Acknowledgement – patvirtinimas	29
Act of Throwing – metimo veiksmas	29
Ball Over – kamuolys kitoje komandos pusėje	29
Championships – čempionatai	29
Coaching – instruktavimas	29
Control of the Ball – kamuolio kontrolė	29
Defence – gynyba	29
Delegation – delegacija	30
Defensive Penalty – besiginančios komandos baudinys	30
Draw – burtų traukimas	30

Extra Throws – papildomi metimai	30
Eyeshades – golbolo akiniai	30
Eye Patches – akių tvarsčiai	30
Field of Play (FOP) – žaidimo vieta	30
Forfeit – techninis pralaimėjimas	30
Goal Judge – vartų teisėjas	30
Half – kėlinys	30
Half Time – pertrauka tarp kėlinių	30
Hand Signals – rankų signalai	30
High Ball – aukštas kamuolys	30
IBSA – Tarptautinė aklujų sporto federacija	30
Infraction – pažeidimas, už kurį prarandamas kamuolys	30
Identical – vienodi	31
International Tournament – tarptautinis turnyras	31
Long Ball – ilgas kamuolys	31
Maximum Goal Difference – didžiausia įvarčių persvara	31
Official Break in Play – oficialus žaidimo sustabdymas	31
Out – autas (kamuolys už aikštės)	31
Out of Bounds – už aikštės ribų	31
Overtime – pratęsimas	31
Penalty – baudinys	31
Pool – grupė	31
Possession – kamuolio valdymas	31
Reorientation – padėjimas susiorientuoti	31
Round Robin – rato sistema	31
Scorer – protokolo pildytojas	31
Seeding – skirstymas pagal pajėgumą	31
Substitution – keitimas	31
Substitute – atsarginis žaidėjas	32
Substitution Boards – keitimo lentelės	32
Ten Second Timer – dešimties sekundžių laiko matuotojas	32
Throw – metimas	32
Timer – rungtynių laiko matuotojas	32
Unsporting Conduct – nesportiškas elgesys	32
Uniform – žaidimo apranga	32
Youth Player – jaunimo žaidėjas	32
Originalios 1 priedo schemas	33

A dalis. Golbolo taisyklės

Vertimo juodraštis peržiūrai. Originalas: „IBSA Goalball Rules and Regulations 2025 (v1.0)“, 2025 m. sausio 1 d. Kilus neatitikimų, vadovaujamasi oficialiu dokumentu anglų kalba.

A skyrius. Pasirengimas žaidimui

1. Žaidimo aikštė

(Taip pat žr. 1 priedo schemą.)

1.1. Žaidimo aikštė yra 18,0 m ilgio ir 9,0 m pločio stačiakampis (leidžiamoji paklaida $\pm 0,05$ m). Matmenys skaičiuojami iki išorinių kraštų. Aikštėje negali būti jokių kitų ženklinių, išskyrus jos linijas. Ženklinio ir matmenų schema pateikta 1 priede. Aikštė išilgai kas 3,0 m padalyta į šešias zonas.

1.2. Priešais vartus abiejose aikštės galuose yra 6,0 m ilgio ($\pm 0,05$ m) ir 9,0 m pločio ($\pm 0,05$ m) komandos zonos. Kiekviena komandos zona padalyta į dvi lygias dalis, kurių matmenys – 3,0 m ilgio ($\pm 0,05$ m) ir 9,0 m pločio ($\pm 0,05$ m). Šios dalys vadinamos orientavimosi zona ir puolimo zona. Orientavimosi zona yra arčiausiai vartų, o puolimo zona – toliausiai nuo jų. Komandos zonose įrengiamos žaidėjų orientavimosi linijos.

1.3. Neutrali zona yra vidurinė aikštės dalis. Jos matmenys – 6,0 m ilgio ($\pm 0,05$ m) ir 9,0 m pločio ($\pm 0,05$ m); vidurio linija ją dalija į dvi dalis.

1.4. Visos linijos turi būti 0,05 m pločio ($\pm 0,01$ m) ir pažymėtos lipniąja juosta. Po linijomis turi būti virvelė, padedanti žaidėjams orientuotis. Virvelės storis – 0,003 m ($\pm 0,0005$ m); ji dedama po viršutiniu lipniosios juostos sluoksniu. Lipniosios juostos spalva turi kontrastuoti su grindimis ir kamuoliu, kad teisėjai bei regintys žiūrovai galėtų geriau matyti kamuolį ir aikštės ženklinius.

1.5. Aikštės grindų paviršius turi būti lygus ir, kai varžybas sankcionuoja IBSA, patvirtintas techninio delegato. Paralimpinėse žaidynėse, pasaulio čempionatuose ir visuose kituose čempionatuose naudojama medinė, plastikinė arba sintetinė tampri grindų danga.

2. Komandos suolelio zona

2.1. Kiekvienai komandai skiriama komandos suolelio zona. Ji įrengiama vienoje arba kitoje sekretoriato stalo pusėje, ne arčiau kaip 3,0 m nuo aikštės šoninės linijos. Zona turi būti 4,0 m ilgio ($\pm 0,05$ m) ir 3,0 m pločio ($\pm 0,05$ m), o visas jos perimetras pažymėtas lipniąja juosta su po ja esančia virvele.

2.2. Arčiausiai vartų linijos esantis komandos suolelio zonos galas turi sutapti su vartų linijos tęsiniu.

2.3. Po pirmojo kėlinio komandos apsikeičia suolelio zonomis kartu apsikeisdamos aikštės pusėmis.

2.4. Žaidimo metu visi komandos nariai, išskyrus tris aikštėje esančius žaidėjus, privalo likti jiems skirtoje suolelio zonoje ir bent viena kūno dalimi liesti jos ribą žyminčią juostą arba būti už jos. Nesilaikant šio reikalavimo skiriamas komandinis baudinys už laiko delsimą.

2.5. Jei traumą patyręs arba iš varžybų pasitraukęs žaidėjas nori sėdėti ant komandos suolelio, jis privalo vilkėti turnyro organizacinio komiteto išduotus atpažinimo marškinėlius. Toks žaidėjas laikomas varžybose nedalyvaujančiu asmeniu. Nesilaikantis šio reikalavimo žaidėjas privalės palikti žaidimo vietą.

3. Vartai

3.1. Vartai įrengiami per visą kiekvieno aikštės galo plotį. Jų vidinis plotis turi būti 9,0 m ($\pm 0,05$ m), aukštis – 1,3 m ($\pm 0,02$ m), o gylis – ne mažesnis kaip 0,5 m, matuojant nuo skersinio priekio iki artimiausios galinės vartų dalies.

3.2. Skersinis turi būti standus.

3.3. Vartų virpstai ir skersinis turi būti apvalūs arba elipsės formos; jų skersmuo negali būti didesnis kaip 0,15 m.

3.4. Vartų virpstai pastatomi taip, kad virpsto vidinio priekinio krašto projekcija būtų už šoninės linijos, o pats kraštas sutaptų su galiniu vartų linijos kraštu.

4. Kamuolys

4.1. Kamuolys turi atitikti šiuos reikalavimus:

- forma ir skersmuo – kamuolys turi būti apvalus, 24–25 cm skersmens;
- apimtis – 75,5–78,5 cm;
- svoris – 1,250 kg ($\pm 0,050$ kg);
- garso angos – keturios viršutiniame pusrutulyje ir keturios, pakaitomis išdėstytos, apatiniame pusrutulyje;
- varpeliai – 2 vienetai;
- elastomeras – natūralus kaučiukas (NR);
- kietumas pagal DIN 53505 standartą – 80–85 °Shore A;
- spalva – mėlyna;
- paviršius – gumbuotas;
- kamuolyje negali būti toksikologinių komponentų.

4.2. IBSA sankcionuojamuose čempionatuose naudojamą kamuolį nustato organizacinis komitetas, o patvirtina techninis delegatas.

5. Apranga

5.1. Visi komandos žaidėjai privalo vilkėti vienodus žaidimo marškinėlius.

5.2. Kiekvieno žaidėjo marškinėlių priekyje ir nugaroje turi būti visam laikui pritvirtintas numeris. Galima naudoti numerius nuo 1 iki 19. Numerio aukštis priekinėje marškinėlių pusėje turi būti ne mažesnis kaip 10 cm, o nugarinėje – ne mažesnis kaip 18 cm. Numerio negalima sukišti į šortus, uždengti apsaugomis ar kitaip paslėpti nuo teisėjų arba sekretoriato teisėjų. Priekinis numeris turi būti marškinėlių krūtinės srityje. Numerio ir marškinėlių spalvos turi ryškiai kontrastuoti. Už bet kurio iš šių reikalavimų nesilaikymą komandai skiriama techniniam delegatui mokėtina 100 Eur finansinė bauda.

5.3. Ant marškinėlių nugaros gali būti nurodyta žaidėjo valstybė ir (arba) pavardė. Raidžių aukštis negali viršyti 7 cm, nebent techninis delegatas patvirtintų kitaip.

5.4. Komandos nacionalinės rinktinės arba federacijos logotipas gali būti marškinėlių priekyje arba ant rankovės. Toks logotipas negali būti didesnis kaip 50 cm².

5.5. IBSA sankcionuojamuose turnyruose ant komandų marškinėlių leidžiama pateikti rėmėjų logotipus. Jie gali būti marškinėlių priekyje ir (arba) ant rankovių. Priekyje esančio logotipo plotas negali viršyti 450 cm², o ant rankovės – 50 cm².

5.6. Apranga, įranga ir apsaugos negali išsikišti nuo kūno daugiau kaip 10 cm jokia kryptimi. Žaidėjams leidžiama rungtyniauti tik su šiose taisyklėse aprašyta apranga arba su apranga, kurią techninis delegatas patvirtino pagal 5.1–5.5 taisykles.

5.7. Paralimpinėse žaidynėse visų vienos komandos žaidėjų marškinėliai, kelnės arba šortai ir kojinės turi būti vienodi bei atitikti visus Tarptautinio paralimpinio komiteto reklamos reikalavimus. Atsižvelgiant į sutartinį reklamos reikalavimų pobūdį, reikalavimų neatitinkančios aprangos dalys aikštėje neleidžiamos. Reikalavimų neatitinkantiems žaidėjams neleidžiama rungtyniauti.

5.8. Visuose IBSA sankcionuojamuose turnyruose visų vienos komandos žaidėjų marškinėliai, kelnės arba šortai ir kojinės turi būti vienodi bei atitikti visus IBSA reklamos reikalavimus.

5.9. Ant galvos dėvimos apsaugos arba kiti išoriniai daiktai negali trukdyti tinkamai uždėti ar naudoti golbolo akinių. Reikalavimų neatitinkantiems žaidėjams neleidžiama rungtyniauti, tačiau jie gali sėdėti komandos suolelio zonoje kaip rungtynėse nedalyvaujantys žaidėjai.

5.10. Komandos privalo turėti papildomą aprangą, jei žaidėjo apranga būtų sutepta krauju. Krauju suteptos aprangos dalys keičiamos tokio paties dizaino ir spalvų dalimis. Jei papildomos reikiamos aprangos dalies nėra, jos stokojančiam žaidėjui neleidžiama rungtyniauti iki rungtynių pabaigos.

5.11. Komandos taip pat privalo turėti du marškinėlių komplektus: namų ir svečių komandos. Šių komplektų spalvų deriniai turi aiškiai skirtis.

6. Golbolo akiniai, akių tvarsčiai, regėjimą koreguojantys akiniai, kontaktiniai lęšiai ir klausos aparatai

6.1. Žaidėjams neleidžiama dėvėti regėjimą koreguojančių akinių arba kontaktinių lęšių.

6.2. Visi aikštėje esantys žaidėjai privalo dėvėti golbolo akinius nuo kėlinio pradžioje atliekamos jų patikros iki kėlinio pabaigos. Paskelbus keitimą ir keičiamam žaidėjui paliekant aikštę, jis gali nusiimti golbolo akinius. Nesilaikant šio reikalavimo skiriamas asmeninis baudinys už golbolo akinius.

6.3. Visi aikštėje esantys žaidėjai golbolo akinius privalo dėvėti ir per pratęsimą. Papildomų metimų metu juos privalo dėvėti visi žaidėjai, nesvarbu, ar jie yra aikštėje. Nesilaikant šio reikalavimo skiriamas asmeninis baudinys už golbolo akinius.

6.4. Visuose Tarptautinio paralimpinio komiteto arba IBSA sankcionuojamuose čempionatuose rungtyne dalyvaujančių žaidėjų akys turi būti užkljuotos marlės tvarsčiais arba lygiaverte medžiaga. Tvarsčius prižiūri techninis delegatas arba kiekvienai komandai paskirtas ir techniniam delegatui žinomas asmuo, paprastai dešimties sekundžių laikmatis. Vietos organizacinis komitetas ne vėliau kaip prieš 60 dienų iki turnyro pradžios privalo paskelbti tvarsčių tipą, žymenį arba prekių ženklą, kad visos komandos žinotų, kokie tvarsčiai bus naudojami. Jei žaidėjui būtini kitokie tvarsčiai, komanda privalo pateikti techniniam delegatui medicininę pažymą ne vėliau kaip prieš dvi savaites iki turnyro pradžios. Patvirtinus kitokius tvarsčius, jų prašiusi komanda aprūpina žaidėją savo lėšomis.

6.5. Bet kokius turnyro organizatoriaus pateiktus golbolo akinius turi patvirtinti techninis delegatas, o juos privalo dėvėti visi žaidėjai. Nesilaikantis šio reikalavimo ir išankstinio rašytinio techninio delegato leidimo neturintis žaidėjas pašalinamas iš rungtynių; jį leidžiama pakeisti. Be to, visuose IBSA sankcionuojamuose turnyruose ir paralimpinėse žaidynėse visi žaidėjai privalo dėvėti golbolo akinius su nosies uždengimu („snapeliu“). Tokių akinių nedėvintiems žaidėjams rungtyniauti neleidžiama.

6.6. Žaidimo vietoje žaidėjams neleidžiama dėvėti arba naudoti klausos aparatų. Nesilaikantis šio reikalavimo žaidėjas pašalinamas iš rungtynių; jį leidžiama pakeisti.

6.7. Jei įrodoma, kad žaidėjas tyčia pakeitė golbolo akinių arba akių tvarsčių padėtį siekdamas įgyti pranašumą – galimybę matyti aikštėje – IBSA Golbolo sporto komitetas gali uždrausti jam iki dvejų metų dalyvauti IBSA renginiuose.

7. Varžybų kategorijos ir klasifikacija

7.1. Varžybos skirstomos į dvi kategorijas: vyrų ir moterų.

7.2. IBSA sankcionuojamose varžybose visi žaidėjai privalo turėti galiojančią IBSA sportinę klasę B1, B2 arba B3.

8. Komandos sudėtis

8.1. Kiekvienų rungtynių pradžioje komandą sudaro trys aikštėje esantys žaidėjai ir ne daugiau kaip trys atsarginiai žaidėjai. Jei komanda negali pradėti rungtynių su trimis aikštės žaidėjais, jai įskaitomas techninis pralaimėjimas. Techninis pralaimėjimas taip pat įskaitomas bet kuriuo rungtynių metu, kai komandai lieka tik vienas galintis žaisti žaidėjas.

8.2. Be to, žaidimo metu ant komandos suolelio gali būti ne daugiau kaip trys personalo nariai. Komandos suolelio zonoje leidžiama būti ne daugiau kaip devyniems asmenims, įskaitant tris rungtynes pradedančius žaidėjus. Jei šio reikalavimo nesilaikoma, papildomas asmuo privalo palikti žaidimo vietą.

8.3. Apie komandos suolelio zonoje būsiantį, bet rungtyne nedalyvaušiantį žaidėją arba žaidėjus teisėjams turi būti pranešta raštu per monetos metimą. Tokie žaidėjai privalo vilkėti turnyro organizacinio komiteto išduotus atpažinimo marškinėlius, antraip jiems neleidžiama sėdėti komandos suolelio zonoje. Nesilaikantis šio reikalavimo žaidėjas privalės palikti komandos suolelio zoną.

9. Teisėjai ir kiti oficialūs asmenys

9.1. Paralimpinėse žaidynėse ir visuose IBSA sankcionuojamuose turnyruose kiekvienoms rungtynėms skiriami du aikštės teisėjai, keturi vartų teisėjai, vienas protokolo pildytojas, vienas rungtynių laiko matuotojas, du dešimties sekundžių laiko matuotojai ir vienas atsarginis laiko matuotojas.

9.2. Oficialių asmenų, teisėjų ir techninių oficialių asmenų pareigos aprašytos IBSA golbolo tarptautinių techninių oficialių asmenų (ITO) vadove.

B skyrius. Prieš rungtynes

10. Monetos metimas

10.1. Komandos atstovas privalo nustatyti laiku atvykti į nustatytą monetos metimo vietą. Neatvykusi komanda netenka teisės rinktis, ar pirma mes, ar ginsis, ir kurioje aikštės pusėje – kairėje ar dešinėje nuo sekretoriato stalo – pradės rungtynes. Jei neatvyksta nė viena komanda, rungtynių protokolo informaciniame lape pirmoji nurodyta komanda (A komanda) pradeda kairėje sekretoriato stalo pusėje ir valdo kamuolį.

10.2. Prieš rungtynes komandos atstovas privalo patikrinti ir patvirtinti rungtynių protokolo informacinį lapą: žaidėjų vardus, pavardes, numerius ir rungtynių metu komandos suolelio zonoje galėsiančių būti personalo narių sąrašą. Jei lapas nepateiktas, naudojamas ankstesnių rungtynių lapas. Jei jo nėra, naudojami turnyro organizaciniam komitetui registracijos paraiškoje pateikti asmenų vardai ir pareigos.

10.3. Kai rungtynėse būtina nustatyti nugalėtoją, per pirmąjį monetos metimą komandos atstovas užpildo teisėjo pateiktą žaidėjų eiliškumo lapą ir grąžina jį teisėjui per papildomų metimų monetos metimą. To nepadariusi komanda netenka pasirinkimo mesti arba gintis, o žaidėjų eilė nustatoma pagal rungtynių protokolo informacinį lapą. Jei lapo nepateikia nė viena komanda, kamuolį gauna A komanda.

10.4. Monetą meta techninio delegato patvirtintas arba paskirtas oficialus asmuo.

10.5. Monetos metimą laimėjusi komanda renkasi pirmoji mesti arba gintis arba pasirenka aikštės pusę (kairę arba dešinę), kurioje pradės rungtynes. Likusį pasirinkimą atlieka kita komanda.

10.6. Po pirmojo kėlinio komandos apsikeičia aikštės pusėmis. Antrąjį kėlinį pirmuoju metimu pradeda komanda, kuri rungtynių pradžioje gynėsi nuo pirmojo metimo.

10.7. Rungtyniauti leidžiama tik tų rungtynių žaidėjų eiliškumo lape nurodytiems žaidėjams. Pasigirdus rungtynių pradžios signalui, visi rungtynių protokolo informaciniame lape nurodyti komandos nariai turi būti aikštėje (trys žaidėjai) arba komandos suolelio zonoje. Nesilaikant reikalavimo skiriamas vienas komandinis baudinys už laiko delsimą.

11. Apšilimas

11.1. Žaidėjams leidžiama apšilti toje aikštės pusėje, kurią jie gins. Mesti kamuolį kitos komandos aikštės pusės kryptimi draudžiama.

11.2. Jei per apšilimą komanda numeta kamuolį į varžovų aikštės pusę, teisėjas ją įspėja. Antrą kartą taip pasielgusiai komandai skiriamas komandinis baudinys už nesportišką elgesį. Už kiekvieną kitą tokį metimą skiriamas dar vienas komandinis baudinys už nesportišką elgesį; žaidėjas arba treneris taip pat gali būti pašalintas iš rungtynių.

12. Rungtynių trukmė

12.1. Rungtynės trunka 24 minutes – du kėlinius po 12 minučių.

12.2. Tarp vienu rungtynių pabaigos ir kitų pradžios turi būti ne trumpesnė kaip 5 minučių pertrauka. Paralimpinėse žaidynėse ir visuose IBSA sankcionuojamuose turnyruose ji turi trukti ne trumpiau kaip 15 minučių.

12.3. Likus 5 minutėms iki rungtynių pradžios duodamas garsinis signalas. Antras garsinis signalas duodamas likus 90 sekundžių iki kiekvieno kėlinio pradžios.

12.4. Kėlinį pradėsiantys žaidėjai likus 90 sekundžių iki jo pradžios privalo būti aikštėje ir pasirengę teisėjų atliekamai golbolo akinių patikrai. Nesilaikant reikalavimo skiriamas komandinis baudinys už laiko delsimą.

12.5. Pertrauka tarp kėlinių trunka 5 minutes.

12.6. Sekretoriato teisėjui paskelbus „Time“ („Laikas“) arba nuskambėjus garsiniam signalui, visos komandos ir visi žaidėjai turi būti pasirengę pradėti žaidimą.

12.7. Kėlinys laikomas pasibaigusiu pasibaigus jam skirtam laikui.

C skyrius. Rungtynių metu

13. Rungtynių procedūra

13.1. Prieš pradėdamas rungtynes teisėjas paprašo išjungti mobiliuosius telefonus ir tylėti, kol žaidžiamas kamuolys. Jis paskelbia „Quiet please“ („Prašome tylos“), tada „Centre“ („Centras“) ir perduoda kamuolį pradėsiąčiai komandai – arčiausiai centro pozicijos esančiam žaidėjui. Tada teisėjas sušvilpia tris kartus ir paskelbia „Play“ („Žaisti“).

13.2. Paskelbus „Play“, paleidžiami pagrindinis ir dešimties sekundžių laikmačiai.

13.3. Kėlinį teisėjas užbaigia vienu švilpuku ir atitinkama komanda: „Half time“ („Kėlinio pabaiga“), „Game“ („Rungtynių pabaiga“), „Overtime“ („Pratęsimas“), „Extra throws“ („Papildomi metimai“) arba „Sudden death extra throws“ („Lemiamieji papildomi metimai“). Tai leidžia žaidėjams liesti golbolo akinius ir patvirtina, kad iki kėlinio pabaigos nebuvo baudos situacijos. Per papildomus metimus ir tarp papildomų bei lemiamųjų papildomų metimų golbolo akinių liesti negalima.

13.4. Teisėjui sušvilpus rungtynių ir dešimties sekundžių laikmačiai sustabdomi, o paskelbus „Play“ – paleidžiami, išskyrus baudos situaciją. Jos metu rungtynių laikmatis sustabdytas.

13.5. Grąžinant kamuolį į žaidimą, teisėjas arba vartų teisėjas jį padeda prie šoninės linijos, 1,5 m priešais arčiausiai tos vietos, kur kamuolys išriedėjo, esantį vartų virpstą. Teisėjas paskelbia „Quiet please“, vieną kartą sušvilpia ir paskelbia „Play“; tada vėl paleidžiami abu laikmačiai. Kamuoliui kirtus vidurio liniją ir po įvarčio komanda kamuolį gali pasiimti.

13.6. Jei metimo metu kamuolys, nepalietęs besiginančios komandos, išmetamas per šoninę liniją, teisėjas vieną kartą sušvilpia ir paskelbia „Out“ („Autas“). Rungtynių laikmatis sustabdomas, o dešimties sekundžių laikmatis sustabdomas ir nustatomas iš naujo. Kamuolys grąžinamas pagal 13.5 taisyklę; abu laikmačiai paleidžiami paskelbus „Play“.

13.7. Jei komandos zonoje atremtas kamuolys daugiau kaip puse savo skersmens kerta šoninę liniją ir juda iš aikštės, teisėjas vieną kartą sušvilpia ir paskelbia „Blocked out“ („Atremtas kamuolys už aikštės“). Abu laikmačiai sustabdomi. Kamuolys grąžinamas pagal 13.5 taisyklę, o abu laikmačiai paleidžiami paskelbus „Play“.

13.8. Kai sustabdžius rungtynių laikmatį teisėjas arba vartų teisėjas grąžina kamuolį ties 1,5 m linija priešais vartų virpstą, teisėjas visada paskelbia „Quiet please“, vieną kartą sušvilpia ir paskelbia „Play“, net jei nė vienas komandos narys nebando kamuolio paimti.

13.9. Aikštėje draudžiamos papildomos orientavimosi priemonės. Už pažeidimą skiriamas asmeninis baudinys už laiko delsimą.

13.10. Pasibaigus baudos situacijai teisėjas arba vartų teisėjas gali padėti žaidėjui susiorientuoti prie vartų virpsto. Jei teisėjui tenka tai daryti kitu metu, skiriamas asmeninis baudinys už laiko delsimą.

13.11. Jei mestas kamuolys sustoja besiginančios komandos zonoje nė vienas jos žaidėjų jo nepalietus, skelbiama „Dead ball“ („Nežaidžiamas kamuolys“). Teisėjas sušvilpia, paskelbia „Dead ball“, o oficialus asmuo perduoda kamuolį besiginančiai komandai pagal 13.5 taisyklę. Taip pat skelbiama, kai kamuolys, nepalietęs gynėjo, atsitrenkia į vartų virpstą ar skersinį ir sustoja komandos zonoje arba pirmojoje neutralios zonos pusėje. Švilpiama tik kamuoliui visiškai sustojus.

13.12. Komandos narys dėl bet kokios priežasties, įskaitant medicinos pagalbą ar įrangos taisymą, gali palikti žaidimo vietą tik oficialiai sustabdžius žaidimą ir gavęs teisėjo leidimą. Iki to kėlinio pabaigos jis grįžti negali. Už pažeidimą skiriamas komandinis baudinys už laiko delsimą.

14. Įvarčiai

14.1. Kai rungtynių laikmatis eina, kamuolys yra žaidžiamas ir visiškai kerta vartų liniją (žr. 1 priedą), įskaitomas įvartis. Teisėjas sušvilpia du kartus ir paskelbia įvartį. Laikmatis sustabdomas sulig pirmuoju švilpuku.

14.2. Baudos situacijoje, kai rungtynių laikmatis neina, visiškai vartų liniją kirtus kamuoliui taip pat įskaitomas įvartis.

14.3. Jei mestas kamuolys pajudina arba numuša besiginančio žaidėjo golbolo akinius, žaidimas tęsiamas, kol kamuolys suvaldomas, atremiamas už aikštės arba pelnomas įvartis.

14.4. Pasibaigus pagrindiniam laikui laimi daugiau įvarčių pelnusi komanda.

14.5. Rungtynės nedelsiant baigiamos, kai viena komanda įgyja 10 įvarčių persvarą.

15. Komandos minutės pertraukėlė

- 15.1. Per rungtynes kiekviena komanda gali prašyti keturių 45 sekundžių pertraukėlių. Bent viena turi būti panaudota pirmajame kėlinyje, kitaip ji prarandama. Vienai komandai paprašius pertraukėlės, ją gali naudotis abi.
- 15.2. Per pratęsimą kiekvienai komandai skiriama viena pertraukėlė; pagrindiniu laiku nepanaudotos pertraukėlės prarandamos.
- 15.3. Kamuolį valdanti komanda gali prašyti pertraukėlės. Teisėjui švilpuku sustabdžius žaidimą, jos gali prašyti bet kuri komanda.
- 15.4. Bet kuris komandos narys gali parodyti pertraukėlės gestą (žr. 1 priedą) ir (arba) pasakyti „Time-out“. Gestą galima parodyti dar neįėjus kamuolio kontrolės, tačiau žodžiu prašyti leidžiama tik komandai jį suvaldžius. Už pažeidimą skiriamas komandinis baudinys už neteisėtą instruktavimą.
- 15.5. Pertraukėlė prasideda teisėjui paskelbus ją ir paprašiusios komandos pavadinimą. Tada bet kuris komandos suolelio zonoje esantis asmuo gali įeiti į aikštę.
- 15.6. Dešimties sekundžių laiko matuotojas matuoja 45 sekundes ir duoda garsinį signalą likus 15 sekundžių bei laikui pasibaigus. Tada visi komandos nariai, išskyrus aikštės žaidėjus, turi būti suolelio zonoje. Už pažeidimą skiriamas komandinis baudinys už laiko delsimą.
- 15.7. Nuskambėjus 15 sekundžių signalui teisėjai paskelbia „15 seconds“ („15 sekundžių“).
- 15.8. Pertraukėlės paprašiusi komanda iki jos pabaigos gali paprašyti keitimo; tada įskaitoma ir pertraukėlė, ir keitimas. Prašymas įvykdomas pasibaigus 45 sekundėms. Jei keitimo prašoma jau pasibaigus pertraukėlei, skiriamas komandinis baudinys už laiko delsimą.
- 15.9. Po pertraukėlės turi būti atliktas bent vienas metimas, tik tada ta pati komanda gali prašyti kitos pertraukėlės arba keitimo.
- 15.10. Jei komanda prašo daugiau kaip keturių pertraukėlių per pagrindinį laiką, daugiau kaip trijų antrajame kėlinyje arba daugiau kaip vienos per pratęsimą, prašymas atmetamas ir iškart skiriamas komandinis baudinys už laiko delsimą.
- 15.11. Teisėjui paskelbus „Quiet please“, visas bendravimas nuo suolelio turi nutrūkti. Priešingu atveju skiriamas komandinis baudinys už neteisėtą instruktavimą.

16. Teisėjo pertraukėlė

- 16.1. Teisėjas gali bet kada paskelbti teisėjo pertraukėlę.
- 16.2. Jei ji paskelbta švilpuku, kamuolį išlaiko jį valdžiusi komanda. Jai kamuolio neturint pertraukėlės pabaigoje, vartų teisėjas jį padeda 1,5 m priešais vartų virpstą pagal 13.5 taisyklę.
- 16.3. Teisėjo pertraukėlės trukmė neribojama.
- 16.4. Jos metu suolelio nariai gali bendrauti su aikštės žaidėjais iki teisėjas paskelbia „Quiet please“. Po šios komandos bendravimas turi nutrūkti; už pažeidimą skiriamas komandinis baudinys už neteisėtą instruktavimą pagal 15.11 taisyklę.
- 16.5. Pasibaigus teisėjo pertraukėlei paaiškinimui („Official's time-out – Clarification“), prie sekretoriato stalo esantis teisėjas abiem komandoms ir žiūrovams paaiškina sprendimo priežastį ir priimtą sprendimą.

17. Medicininė pertraukėlė

- 17.1. Medicininė pertraukėlė trunka ne ilgiau kaip 45 sekundes. Žaidėjui susižeidus ar susirgus ją gali paskelbti teisėjas. Pasitaręs su medicinos personalu, po 45 sekundžių teisėjas nusprendžia, ar žaidėjas gali tęsti rungtynes.
- 17.2. Pertraukėlę matuoja tuo metu dešimties sekundžių laiko nematuojantis šio laiko matuotojas.
- 17.3. Garsinis signalas duodamas likus 15 sekundžių iki pertraukėlės pabaigos ir jai pasibaigus.
- 17.4. Jei teisėjas nusprendžia, kad pertraukėlei pasibaigus traumotas žaidėjas nepasirengęs žaisti, atliekamas medicininis keitimas. Vėliau treneris gali jį grąžinti į rungtynes įprastu keitimu.
- 17.5. Per medicininę pertraukėlę į aikštę gali įeiti iki trijų asmenų iš komandos suolelio zonos. Jie privalo likti prie traumoto žaidėjo ir iki pertraukėlės pabaigos grįžti į suolelio zoną. Likus 15 sekundžių duodamas signalas. Jei asmenys laiku negrįžta arba įeina daugiau kaip trys, skiriamas komandinis baudinys už laiko delsimą. Jei traumotas

Žaidėjas buvo parinktas ginti baudos metimą ir tęsti negali, prieš metimą atliekamas medicininis keitimas; varžovų treneris negali jo pasirinkti baudos metimo gynėju.

18. Kraujo taisyklė

18.1. Teisėjui pastebėjus kraujuojančią traumą skelbiama medicininė pertraukėlė. Žaidėjas pašalinamas iš aikštės ir gali grįžti tik sustabdžius kraujavimą, uždengus žaizdą ir, jei reikia, pakeitus aprangą. Jei tai neatliekama per medicininę pertraukėlę, būtinas medicininis keitimas.

18.2. Dėl kraujavimo pakeistas žaidėjas laikomas pakeistu medicininio keitimu. Jis gali grįžti treneriui atlikus įprastą keitimą ir tik teisėjui patvirtinus, kad įvykdyti 18.1 reikalavimai.

18.3. Prieš tęsiant žaidimą visi užteršti paviršiai turi būti tinkamai nuvalyti.

18.4. Jei žaidėjas neturi papildomų marškinėlių su tuo pačiu numeriu, jam leidžiama vilkėti kito, komandos dar nenaudojamo numerio marškinėlius, apie tai pranešus teisėjui. Teisėjas paskelbia pakeitimą. Marškinėlių spalva turi sutapti su kitų tos komandos žaidėjų rungtynėse vilkimų marškinėlių spalva.

18.5. Prie sekretoriato stalo esantis teisėjas praneša kitai komandai ir žiūrovams apie numerio pakeitimą. Jis įrašomas pagrindinio laiko rungtynių protokole.

19. Žaidėjų keitimai

19.1. Per rungtynes kiekvienai komandai leidžiami keturi keitimai. Bent vienas turi būti atliktas pirmajame kėlinyje, kitaip jis prarandamas.

19.2. Per pratęsimą leidžiamas vienas keitimas; pagrindiniu laiku nepanaudoti keitimai prarandami.

19.3. Tą patį žaidėją galima keisti daugiau nei vieną kartą.

19.4. Kamuolį valdanti komanda gali prašyti keitimo. Sustabdžius rungtynių laikmatį jo gali prašyti bet kuri komanda.

19.5. Bet kuris komandos narys gali parodyti keitimo gestą (žr. 1 priedą) ir (arba) pasakyti „Substitution“ („Keitimas“). Gestą galima parodyti dar neįėjus kamuolio kontrolės, tačiau žodžiu prašyti leidžiama tik komandai suvaldžius kamuolį. Už pažeidimą skiriamas komandinis baudinys už neteisėtą instruktavimą.

19.6. Keitimas prasideda teisėjui paskelbus jį ir paprašiusios komandos pavadinimą.

19.7. Teisėjui paskelbus keitimą, komanda gali anglų kalba pasakyti iš aikštės išeinančio, tada įeinančio žaidėjo numerį, parodyti juos keitimo lentelėse ta pačia tvarka arba abu būdus naudoti kartu.

19.8. Turnyre, kuriame akys klijuojamos tvarsčiais, įeinančio žaidėjo akys jau turi būti užklijuotos, o jis pasirengęs golbolo akinių patikrai. Dėl trenerio arba žaidėjo sukkelto delsimo skiriamas komandinis baudinys už laiko delsimą.

19.9. Keitimo paprašiusi komanda iki jo pabaigos gali prašyti pertraukėlės; tada įskaitomi ir keitimas, ir pertraukėlė.

19.10. Vienu metu galima atlikti daugiau nei vieną keitimą. Tačiau jį užbaigus turi būti atliktas bent vienas metimas, tik tada ta pati komanda gali prašyti kito keitimo arba pertraukėlės. Keitimas baigtas, kai įeinantis žaidėjas įžengia į aikštę. Už pažeidimą skiriamas komandinis baudinys už laiko delsimą.

19.11. Teisėjui paskelbus komandos pavadinimą ir išeinančio žaidėjo numerį, šis gali nusiimti golbolo akinius bei tvarsčius ir eiti į suolelio zoną. Vartų teisėjas gali padėti jam išeiti ir palydėti įeinantį žaidėją prie arčiausiai suolelio zonos esančio vartų virpsto. Jei įeinantis žaidėjas paliečia akinius iki paskelbiami komandos pavadinimas ir jo numeris, skiriamas baudinys už golbolo akinius.

19.12. Baudos situacijos metu keitimai leidžiami, išskyrus nubausto žaidėjo keitimą.

19.13. Keitimo metu abiejų komandų suoleliams leidžiama instruktuoti žaidėjus iki teisėjas paskelbia „Quiet please“. Tęsiant instruktavimą skiriamas komandinis baudinys už neteisėtą instruktavimą.

19.14. Keitimai per pertrauką tarp kėlinių ir tarp pagrindinio laiko bei pratęsimo neįskaitomi į likusių keitimų skaičių. Per kėlinio pertrauką apie juos pranešama protokolo pildytojui, o prie sekretoriato stalo esantis teisėjas juos paskelbia kito žaidimo laikotarpio pradžioje. Laiku nepranešus skiriamas komandinis baudinys už laiko delsimą.

19.15. Jei komanda prašo daugiau kaip keturių keitimų per pagrindinį laiką, daugiau kaip trijų antrajame kėlinyje arba daugiau kaip vieno per pratęsimą, prašymas atmetamas ir skiriamas komandinis baudinys už laiko delsimą.

20. Medicininiai keitimai

20.1. Medicininis keitimas neįskaitomas į keturis pagrindinio laiko arba vieną pratęsimo keitimą.

20.2. Dvi tam pačiam žaidėjui per pagrindinį laiką ir pratęsimą paskelbtos medicininės pertraukėlės teisėjo sprendimu lemia jo pašalinimą iš aikštės iki to kėlinio pabaigos. Bet kuriame paskesniame kėlinyje tam pačiam žaidėjui prireikus naujo medicininio sustabdymo, nedelsiant atliekamas medicininis keitimas ir tame kėlinyje jis grįžti nebegali.

20.3. Paskelbus medicininę pertraukėlę teisėjas sprendžia, ar žaidėjas gali tęsti rungtynes. Jei po 45 sekundžių nusprendžiama, kad negali, žaidėjas turi būti pakeistas, tačiau treneris vėliau gali jį grąžinti įprastu keitimu. Medicininio keitimo metu komanda gali bendrauti su aikštės žaidėjais iki teisėjas paskelbia „Quiet please“. Už tolesnį bendravimą skiriamas komandinis baudinys už neteisėtą instruktavimą.

D skyrius. Pažeidimai

Įvykus pažeidimui, teisėjas, jei būtina, sušvilpia ir paskelbia pažeidimą. Kamuolys perduodamas pažeidimo nepadariusiai komandai.

21. Per ankstyvas metimas

21.1. Per ankstyvas metimas fiksuojamas, kai žaidėjas meta kamuolį prieš teisėjui paskelbiant „Play“ („Žaisti“).

22. Kamuolys kitoje komandos pusėje („Ball over“)

22.1. Jei besiginantis žaidėjas atremia kamuolį ir šis atšoka per vidurio liniją arba neutralios zonos šoninę liniją, teisėjas sušvilpia ir paskelbia „Ball over“. Pagal 13.5 taisyklę kamuolys grąžinamas į žaidimą priešingoje komandos zonoje nei ta, iš kurios buvo atremtas už aikštės. Tada teisėjas paskelbia „Quiet please“, sušvilpia ir paskelbia „Play“.

22.2. Jei kamuolys atsitrenkia į vartų virpstą arba skersinį ir nurieda atgal per vidurio liniją arba neutralios zonos šoninę liniją, teisėjas vieną kartą sušvilpia ir paskelbia „Ball over“.

22.3. Kamuoliui palietus virš aikštės esantį objektą, teisėjas vieną kartą sušvilpia ir paskelbia „Ball over“.

22.4. Žaidėjui visiškai pernešus kamuolį per vidurio liniją, teisėjas vieną kartą sušvilpia ir paskelbia „Ball over“.

22.5. Ši taisyklė netaikoma papildomiems ir baudos metimams.

E skyrius. Asmeniniai baudiniai

Skirdamas asmeninį baudinį teisėjas sušvilpia ir paskelbia baudinį, žaidėjo numerį bei komandą. Nubaustas žaidėjas gina baudos metimą. Jei dėl traumos arba pašalinimo jis gintis negali, baudos metimą atliekanti komanda pasirenka gynėją iš kitų dviejų aikštėje esančių žaidėjų.

Visiems baudos metimams taikomos žaidimo taisyklės. Metikui padarius pažeidimą, metimu įvartis negali būti pelnytas, o metančiai komandai skiriamas asmeninis arba komandinis baudinys. Gynėjui padarius pažeidimą, metimas kartojamas, nebent juo pelnytas įvartis. Jei metimo metu kamuolys atsiduria metiko komandos vartuose, įvartis neįskaitomas – komanda tik praranda kamuolį. Jei asmeninio baudinio situacijoje skiriamas dar vienas baudinys, pirmiausia užbaigiamas pirmasis. Baudos metimo atsisakanti komanda parodo nustatytą gestą (žr. 1 priedą) ir (arba) pasako „Penalty declined“ („Baudos metimo atsisakoma“); atnaujinus žaidimą ji valdo kamuolį. Visų baudinių situacijų metu rungtynių laikmatis sustabdytas.

23. Trumpas kamuolys

23.1. Jei mestas kamuolys lieka aikštėje, bet nustoja judėti pirmyn nepasiekęs besiginančios komandos zonos,etikui skiriamas asmeninis baudinys už trumpą kamuolį.

24. Aukštas kamuolys

24.1. Jei iš metiko rankos paleistas kamuolys nė karto nepaliečia aikštės iki aukšto kamuolio linijos (6,0 m), esančios ties metančios komandos zonos priekine riba, arba ant jos, etikui skiriamas asmeninis baudinys už aukštą kamuolį.

25. Ilgas kamuolys

25.1. Nepaisant 24 taisyklės, metimo metu kamuolys taip pat privalo bent kartą paliesti grindis neutralioje zonoje. Priešingu atveju metikui skiriamas asmeninis baudinys už ilgą kamuolį.

26. Golbolo akiniai

26.1. Aikštėje esantis žaidėjas, rungtynių metu tyčia be teisėjo leidimo palietęs savo arba kito žaidėjo golbolo akinius, baudžiamas asmeniniu baudiniu už golbolo akinius.

26.2. Baudos situacijos metu iš aikštės pašalintas žaidėjas negali liesti golbolo akinių; už pažeidimą skiriamas asmeninis baudinys už golbolo akinius.

26.3. Jei keičiamas žaidėjas paliečia ar nusiima golbolo akinius ir (arba) akių tvarsčius iki teisėjas paskelbia komandos pavadinimą ir išeinančio žaidėjo numerį, jam skiriamas asmeninis baudinys už golbolo akinius.

26.4. Baudinį gali skirti bet kuris aikštės teisėjas; apie pažeidimą taip pat gali pranešti tos komandos pusėje prie sekretoriato stalo esantis dešimties sekundžių laiko matuotojas, panaudodamas dešimties sekundžių baudinio garsą. Prie sekretoriato stalo esantis teisėjas su juo patikslina aplinkybes, tada patikrina atitinkamą uždangalą ir (arba) tvarsčius bei priima reikiamą sprendimą.

27. Neteisėta gynyba

27.1. Pirmą kartą gindamasis kamuolį gali paliesti tik žaidėjas, kurio bent viena kūno dalis yra komandos zonoje – orientavimosi arba puolimo zonoje.

27.2. Padarius neteisėtos gynybos pažeidimą, žaidimas tęsiamas, kol kamuolys suvaldomas, atremiamas už aikštės arba pelnomas įvartis. Jei pelnomas įvartis, baudinys neskiriamas.

28. Asmeninis laiko delsimas

28.1. Kiekvieno kėlinio pradžioje žaidėjai privalo būti pasirengę žaisti teisėjui davus komandą.

28.2. Žaidėjui susiorientuoti gali padėti tik aikštėje esantis komandos draugas, išskyrus teisėjo arba vartų teisėjo pagalbą po baudos situacijos pagal 13.10 taisyklę. Teisėjas arba vartų teisėjas padeda susiorientuoti tik žaidėjui paprašius.

29. Asmeninis nesportiškas elgesys

29.1. Teisėjui nustačius, kad žaidėjas elgiasi nesportiškai vienu iš 29 taisyklėje išvardytų būdų, skiriamas asmeninis baudinys už nesportišką elgesį. Net ir vienas toks baudinys gali lemti pašalinimą iš rungtynių, o du – visada lemia pašalinimą. Dėl vieno ar kelių tokių baudinių pašalintas žaidėjas automatiškai praleidžia kitas to paties turnyro rungtynes. Tolesni pažeidimai gali lemti pašalinimą iš varžybų vietos arba turnyro.

29.2. Apie pašalinimą teisėjas privalo pranešti techniniam delegatui. Šis su protestų komisija nedelsdami sprendžia dėl tolesnio žaidėjo dalyvavimo turnyre ir iki turnyro pabaigos raštu pateikia incidentą bei sprendimą IBSA Golbolo sporto komitetui. Kol komisija negali susirinkti ir nuspręsti, žaidėjas kitose turnyro rungtynėse nedalyvauja. Iki turnyro pabaigos neišspręstas klausimas perduodamas IBSA komitetui toliau nagrinėti.

29.3. Už asmeninį nesportišką elgesį pašalintą žaidėją galima pakeisti; keitimas įskaitomas į leidžiamų keitimų skaičių.

29.4. Žaidėjo ar kito komandos sudėties lape nurodyto asmens tyčinis fizinis kontaktas su techniniu oficialiu asmeniu prieš rungtynes arba jų metu lemia nedelsiamą pašalinimą iš rungtynių ir žaidimo vietos. Baudos metimą atliekanti komanda pasirenka gynėją iš likusių aikštės žaidėjų; jei baudinys skirtas iki rungtynių pradžios – iš bet kurio protokole nurodyto žaidėjo.

29.5. Jei žaidėjas tyčia deformuoja kamuolį ir šis dar būna deformuotas paleidimo iš rankos ar rankų momentu, skiriamas asmeninis baudinys už nesportišką elgesį. Tai apima kamuolio spaudimą dviem rankomis prieš metimą arba rankomis ar keliu prie grindų. Taisyklė netaikoma įprastai deformacijai, kai, pavyzdžiui, viena ranka kamuolys prispaudžiamas tarp dilbio ir pirštų, kad metimo pradžioje būtų tvirtai laikomas.

29.6. Už teisėjo ar kito oficialaus asmens įžeidimą, taip pat varžovų įžeidinėjimą arba išjuokimą, pavyzdžiui, provokuojamai juokiantis ar garsiai šaukiant „cha cha“, skiriamas asmeninis baudinys už nesportišką elgesį.

29.7. Griežtai draudžiamos pašalinės medžiagos, didinančios arba mažinančios kamuolio sukibimą su žaidėju ar grindimis, įskaitant dervą, lipnias medžiagas („stick'em“), prakaitą, odos losjoną, tepalą ir vazeliną. Už tai skiriamas

asmeninis baudinys už nesportišką elgesį.

29.8. Tyčia sudrėkinęs kamuolį trindamas jį į bet kokį paviršių žaidėjas baudžiamas asmeniniu baudiniu už nesportišką elgesį.

29.9. Už tyčinį stovint atliktą kamuolio spyryj po pirmojo kontakto skiriamas asmeninis baudinys už nesportišką elgesį.

29.10. Nesportišku elgesiu laikomas kamuolio išmetimas iš žaidimo sekretoriato stalo arba žiūrovų kryptimi, kai nuo paleidimo iki kontakto su grindimis kamuolys bent vienu momentu pakyla aukščiau klubų ir gali sužeisti, taip pat jo metimas virš savų vartų skersinio. Metikui skiriamas asmeninis baudinys už nesportišką elgesį.

29.11. Žaidėjas negali tyčia jokia būdu liesti ar keisti po golbolo akiniais esančių akių tvarsčių. Už pažeidimą skiriamas asmeninis baudinys už nesportišką elgesį ir žaidėjas pašalinamas iki rungtynių pabaigos. Jį galima pakeisti, o keitimą įskaitomas į leidžiamų keitimų skaičių.

30. Triukšmas

30.1. Baudžiama už bet kokį nereikalingą metiko keliamą triukšmą nuo metimo pradžios iki kamuolys paliečia besiginančios komandos žaidėją, kerta šoninę liniją arba paliečia jos vartų virpstą.

30.2. Nereikalingu triukšmu laikomi, be kita ko, gyvūnų garsų mėgdžiojimas, perdėtas trypimas, daužymas kumščiais ar pliaukšėjimas delnais į aikštę, perdėtas plojimas, švilpimas, dainavimas, batų cypinimas, liežuvio spragsėjimas, nuolatinis perdėtas ar su žaidimu nesusijęs kalbėjimas ir nereikalingas šaukimas.

F skyrius. Komandiniai baudiniai

Skirdamas komandinį baudinį teisėjas sušvilpia ir paskelbia „Team penalty“ („Komandinis baudinys“), pažeidimą bei komandą. Baudos metimą atliekanti komanda pasirenka jį ginsiantį žaidėją iš aikštėje esančių varžovų. Jei baudinys skirtas iki rungtynių pradžios, gynėjas pasirenkamas iš bet kurio rungtynių protokolo informaciniame lape nurodyto žaidėjo.

Visiems baudos metimams taikomos žaidimo taisyklės. Metikui padarius pažeidimą, įvartis negali būti pelnytas, o metančiai komandai skiriamas asmeninis arba komandinis baudinys. Gynėjui pažeidus taisykles, metimas kartojamas, nebent pelnytas įvartis. Į savus vartus metiko pasiūstas kamuolys neįskaitomas kaip įvartis – tik prarandamas kamuolys. Baudos metimo atsisakanti komanda parodo gestą ir (arba) pasako „Penalty declined“; atnaujinus žaidimą ji valdo kamuolį. Visų baudinių situacijų metu rungtynių laikmatis sustabdytas.

31. Dešimt sekundžių

31.1. Nuo pirmojo gynybinio kontakto su kamuoliu komanda turi 10 sekundžių užtikrinti, kad kamuolys kirstų aikštės vidurio arba šoninę liniją.

31.2. Jei po gynybinio kontakto, komandai kontroliuojant kamuolį – žaidėjui fiziškai jį valdant arba aiškiai perduodant tarp žaidėjų – paskelbiama pertraukėlė, keitimas arba „Blocked out“, teisėjui sušvilpus dešimties sekundžių laikmatis pristabdomas. Paskelbus „Play“ jis tęsiasi, o komanda turi likusį laiką kamuoliui perkelti per vidurio arba šoninę liniją.

31.3. Jei po gynybinio kontakto sušvilpiama ir paskelbiama „Blocked out“, dešimties sekundžių laikmatis sustabdomas. Gražinus kamuolį teisėjas paskelbia „Quiet please“, sušvilpia ir paskelbia „Play“; nuo šios komandos laikmatis vėl paleidžiamas.

31.4. Paskelbus teisėjo arba medicininę pertraukėlę dešimties sekundžių laikmatis nustatomas iš naujo.

31.5. Jis nustatomas iš naujo po įvarčio.

31.6. Jis nustatomas iš naujo pasibaigus bet kuriam kėliniui.

31.7. Jis nustatomas iš naujo baudinių situacijose.

31.8. Laikmatis paleidžiamas nuo pirmojo gynybinio kontakto, nesvarbu, ar komanda kontroliuoja kamuolį.

31.9. Prie sekretoriato stalo esantis dešimties sekundžių laiko matuotojas signalizuoja teisėjui, jei sueina 10 sekundžių, o komanda nuo pirmojo kontakto vis dar valdo kamuolį arba kamuolys dar nekirto vidurio ar šoninės linijos jos aikštės pusėje.

32. Komandinis laiko delsimas

32.1. Kėlinį pradėsiantys žaidėjai, likus 90 sekundžių, privalo būti aikštėje, pasirengę golbolo akinių patikrai ir teisėjui nurodžius pradėti žaidimą.

32.2. Pažeidimu laikomas bet koks komandos veiksmas, trukdantis tęsti rungtynes.

32.3. Apie keitimus, atliktus per pertrauką tarp kėlinių arba tarp pagrindinio laiko ir pratęsimo, protokolo pildytojui turi būti pranešta iki tos pertraukos pabaigos.

32.4. Komanda negali prašyti daugiau kaip keturių pertraukėlių per pagrindinį laiką, daugiau kaip trijų antrajame kėlinyje arba daugiau kaip vienos per pratęsimą.

32.5. Komanda negali prašyti daugiau kaip keturių keitimų per pagrindinį laiką, daugiau kaip trijų antrajame kėlinyje arba daugiau kaip vieno per pratęsimą.

33. Komandinis nesportiškas elgesys

33.1. Šiuo pažeidimu laikomas bet koks 11.2 taisyklėje nustatytos apšilimo tvarkos pažeidimas.

33.2. Visi rungtynėse esantys komandos ir jos delegacijos nariai privalo elgtis sportiškai.

33.3. Tolesnis nesportiškas elgesys teisėjo sprendimu gali lemti pašalinimą iš rungtynių, varžybų vietos ir (arba) tolesnio dalyvavimo turnyre. Teisėjas praneša techniniam delegatui. Jei šis kartu su protestų komisija mano, kad būtina, komanda gali būti pašalinta iš likusių turnyro rungtynių. Techninis delegatas pateikia IBSA Golbolo sporto komitetui rašytinį įvykio pranešimą.

34. Neteisėtas instruktavimas

34.1. Baudinį gali skirti bet kuris aikštės teisėjas; apie pažeidimą taip pat gali pranešti bet kuris dešimties sekundžių laiko matuotojas, panaudodamas dešimties sekundžių baudinio garsą. Prie sekretoriato stalo esantis teisėjas su juo patikslina aplinkybes, tada patvirtina baudinį ir imasi reikiamų veiksmų.

34.2. Komandos sudėties lape nurodyti, bet aikštėje nesantys nariai su aikštės žaidėjais gali bendrauti tik oficialiai sustabdžius žaidimą švilpuku ir tik iki paskelbiamą „Quiet please“. Po šios komandos toliau bendraujančiai komandai skiriamas komandinis baudinys už neteisėtą instruktavimą.

34.3. Antrą kartą per tas pačias rungtynes neteisėtai instruktavęs asmuo pašalinamas iš žaidimo vietos, o komandai skiriamas baudinys. Jei kaltininkas neaiškus, asmenys šalinami pagal protokolo duomenis tokia tvarka: 1) vyriausiasis treneris arba pirmas nurodytas personalo narys; 2) trenerio padėjėjas arba antras personalo narys; 3) bet kuris kitas ant suolelio likęs personalo narys; 4) ant suolelio esantys žaidėjai didėjančia numerių tvarka.

34.4. Elektroninėmis priemonėmis instrukuoti iš žiūrovų zonos komandos suolelio narius leidžiama. Žaidėjai negali naudoti klausos įrenginių pagal 6.6 taisyklę. Jei elektroninio instruktavimo įrenginys skleidžia rungtynėms trukdantį garsą ar triukšmą, skiriamas komandinis baudinys už neteisėtą instruktavimą; įrenginys išjungiamas, pašalinamas iš suolelio zonos ir perduodamas sekretoriato teisėjams.

35. Triukšmas

35.1. Už bet kurio metančios komandos aikštėje esančio nario nereikalingą triukšmą nuo metimo pradžios iki kamuolys paliečia besiginančią komandą, kerta šoninę liniją arba paliečia jos vartų virpstą skiriamas komandinis baudinys už triukšmą.

35.2. Nereikalingu triukšmu laikomi, be kita ko, gyvūnų garsų mėgdžiojimas, perdėtas trypimas, daužymas kumščiais ar pliaukšėjimas delnais į aikštę, perdėtas plojimas, švilpimas, dainavimas, batų cypinimas, liežuvio spragsėjimas, nuolatinis perdėtas ar su žaidimu nesusijęs kalbėjimas ir nereikalingas šaukimas.

G skyrius. Rungtynių pabaiga

36. Pratęsimas

36.1. Jei pasibaigus pagrindiniam laikui rezultatas lygus ir būtina nustatyti nugalėtoją, žaidžiamas vienas papildomas 6 minučių kėlinys.

36.2. Tarp pagrindinio laiko pabaigos ir pratęsimo pradžios daroma 5 minučių pertrauka. Jos metu metama moneta, kad būtų nustatyta, kuri komanda mes, kuri ginsis ir kurioje aikštės pusėje komandos pradės pratęsimą.

36.3. Laimi pirmoji įvartį pelnusi komanda.

37. Papildomi metimai

37.1. Jei po pratęsimo rezultatas tebėra lygus, nugalėtojas nustatomas papildomais metimais. Jiems taikomos žaidimo taisyklės.

37.2. Kai rungtynėse būtina nustatyti nugalėtoją, per prieš rungtynes vykstantį monetos metimą treneriui pateikiamas papildomų metimų žaidėjų eiliškumo lapas. Jame turi būti visi rungtynių protokolo informaciniame lape nurodyti žaidėjai.

37.3. Kiekvienai komandai tenkantis papildomų metimų skaičius nustatomas pagal mažesnį viename iš abiejų eiliškumo lapų nurodytų žaidėjų skaičių.

37.4. Prieš papildomus metimus metama moneta pirmai mesiančiai komandai nustatyti. Treneris tuo metu teisėjui pateikia per pirmąjį monetos metimą gautą eiliškumo lapą. Žaidėjai meta ir ginasi jame nurodyta tvarka.

37.5. Visi žaidėjai dėvi golbolo akinius ir lieka komandos suolelio zonoje, kol teisėjas juos palydi į aikštę. Akiniai nenusiimami iki visų papildomų metimų pabaigos.

37.6. Pirmasis kiekvienos komandos eiliškumo lape nurodytas žaidėjas, padedamas teisėjo, įeina į aikštę ir pastatomas galinėje centro pozicijoje. Kiekvienas žaidėjas meta po kartą. Teisėjas pristato žaidėją, paskelbdamas komandos pavadinimą ir numerį, bei nurodo, kuris meta pirmas.

37.7. Per papildomus metimus susižeidęs žaidėjas išbraukiamas iš eiliškumo lapo, kiti žaidėjai jame perkeliama viena vieta aukščiau, o paskutinis varžovų komandos sekos žaidėjas išbraukiamas.

37.8. Monetos metimą laimėjusi komanda pasirenka mesti arba gintis pirmojoje metimų poroje. Antrojoje poroje tvarka apverčiama ir taip kaitaliojama, kol nustatomas nugalėtojas.

37.9. Metančiai komandai padarius asmeninį arba komandinį pažeidimą, metimas įskaitomas, bet juo negalima pelnyti įvarčio ir papildomas baudinys neskiriamas. Besiginančiai komandai padarius pažeidimą, metimas kartojamas, nebent pelnytas įvartis. Įvartis į savus vartus laikomas metimu už aikštės ir neįskaitomas.

37.10. Kiekvienoje aikštėje esančių žaidėjų poroje abu žaidėjai meta ir ginasi pagal monetos metimo rezultatą. Seka kartojama, kol galimybę mesti ir gintis gauna nustatytas mažiausias žaidėjų skaičius. Komanda skelbiama nugalėtoja, kai jos įvarčių persvara tampa didesnė už likusių metimų skaičių.

37.11. Nugalėtoja skelbiama daugiau įvarčių pelnusi komanda.

37.12. Jei nuo metimo pradžios kamuolys atsiduria metiko komandos vartuose, komanda praranda kamuolį, tačiau įvartis neįskaitomas.

38. Lemiamieji papildomi metimai

38.1. Jei po papildomų metimų rezultatas tebėra lygus, nugalėtojas nustatomas lemiamaisiais papildomais metimais. Jiems taikomos žaidimo taisyklės.

38.2. Juose pagal papildomų metimų eiliškumo lapą dalyvauja tie patys žaidėjai, kurie atliko papildomus metimus.

38.3. Prieš lemiamuosius papildomus metimus metama moneta pirmai mesiančiai komandai nustatyti.

38.4. Pirmasis kiekvienos komandos eiliškumo lape nurodytas žaidėjas, padedamas teisėjo, įeina į aikštę ir pastatomas galinėje centro pozicijoje. Kiekvienas meta po kartą. Teisėjas pristato žaidėją, paskelbdamas komandos pavadinimą ir numerį, bei nurodo, kuris meta pirmas.

38.5. Monetos metimą laimėjusi komanda pasirenka mesti arba gintis pirmojoje metimų poroje. Antrojoje poroje tvarka apverčiama ir taip kaitaliojama, kol nustatomas nugalėtojas. Nugalėtojas nustatomas, kai, pasibaigus bet kuriai metimų porai, viena komanda pirmauja.

38.6. Žaidėjui susižeidus taikoma 37.7 taisyklė.

38.7. Metančiai komandai padarius asmeninį arba komandinį pažeidimą, metimas įskaitomas, bet juo negalima pelnyti įvarčio ir papildomas baudinys neskiriamas. Besiginančiai komandai padarius pažeidimą, metimas kartojamas, nebent pelnytas įvartis.

38.8. Jei metimo metu kamuolys atsiduria metiko komandos vartuose, komanda praranda kamuolį, tačiau įvartis neįskaitomas.

39. Rungtynių protokolo pasirašymas ir protesto pateikimo tvarka

39.1. Iškart po rungtynių prie sekretoriato stalo protokolą pasirašo abiejų komandų treneriai, abu teisėjai ir protokolo pildytojas. Treneriai jame taip pat nedelsdami pažymi, ar ketina pateikti protestą. Iškart po rungtynių protokolo nepasirašęs treneris negali protestuoti dėl jų rezultato.

39.2. Apie ketinimą protestuoti pažymėjęs treneris per 30 minučių nuo ginčijamų rungtynių pabaigos techniniam delegatui arba jo atstovui turi pateikti užpildytą protesto formą ir protesto mokestį. Mokestį nustato varžybų organizacinis komitetas; grynaisiais mokama ne mažiau kaip 100 Eur arba lygiavertė suma.

39.3. Protestas pateikiamas IBSA protesto formoje anglų kalba ir jame nurodomi ginčijamų taisyklių numeriai. Protestuoti galima tik dėl netinkamo taisyklės taikymo, bet ne dėl varžybų vietos. Kaip įrodymą galima naudoti oficialios turnyro transliacijos vaizdo medžiagą; pačių komandų filmuota medžiaga neleidžiama.

39.4. Techninis delegatas, turnyro direktorius arba paskirtas atstovas protesto teikėjui praneša protestų komisijos posėdžio laiką ir vietą. Visi dalyviai gauna laiko trumpai išdėstyti rašytinį protestą papildančius aktualius argumentus. Pirmas pasisako protesto teikėjas, tada kita proteste nurodyta šalis gali pateikti pastabas ar atsakymą. Visa pagrindžianti informacija pateikiama kartu su protesto forma ir jos instrukcijose nustatytu formatu. Vaizdo arba kiti skaitmeniniai įrašai priimami tik padaryti organizacinio komiteto įranga. Organizatorių įrašas apima laiką nuo 5 minučių iki rungtynių pradžios iki 5 minučių po jų pabaigos.

39.5. Protestų komisijos sprendimas galutinis. Abi komandos ir visos proteste minimos šalys apie jį raštu informuojamos ne vėliau kaip per 30 minučių nuo komisijos posėdžio pabaigos. Rašytiniame sprendime pateikiami motyvai. Kol komisija nenusprendė, visi protestuojamų rungtynių rezultatai laikomi nepatvirtintais.

39.6. Protestą patenkinus mokestis grąžinamas jo teikėjui. Protestą atmetus mokestis atitenka IBSA, jei turnyras sankcionuotas IBSA, arba vietos organizaciniam komitetui, jei turnyras IBSA nesankcionuotas.

H skyrius. Teisėjų įgaliojimai ir netinkamas elgesys su oficialiais asmenimis

40. Teisėjų įgaliojimai

40.1. Visais saugumo, taisyklių, procedūrų ir žaidimo klausimais galutinį sprendimą priima teisėjas.

40.2. Kilus komandos ir oficialaus asmens ginčui, su teisėju gali kalbėti tik vyriausiasis treneris. Pokalbis vyksta tik per oficialią žaidimo pertrauką ir teisėjui patvirtinus, kad trenerio prašymas išgirstas.

40.3. Teisėjas privalo paaiškinti klausimą vyriausiajam treneriui.

40.4. Jei treneris su paaiškinimu nesutinka, rungtynės užbaigiamos, o po jų treneris gali pateikti protestą organizacinio komiteto pateiktoje IBSA protesto formoje.

40.5. Jei paaiškinimą gavęs vyriausiasis treneris toliau ginčijasi su teisėju tuo pačiu klausimu ir dėl to neįmanoma tęsti rungtynių, teisėjas gali jį pašalinti iš žaidimo vietos. Prieš tai teisėjas privalo trenerį įspėti. Komandai skiriamas komandinis baudinys už nesportišką elgesį.

41. Bendrosios teisėjų nuostatos

41.1. Teisėjai privalo būti nešališki visų žaidėjų, trenerių ir personalo narių atžvilgiu.

41.2. Teisėjas negali liesti žaidėjo, prieš tai nepranešęs apie savo ketinimą ir negavęs žodinio žaidėjo leidimo.

41.3. IBSA sankcionuojamuose turnyruose ir paralimpinėse žaidynėse kiekvienas teisėjas atstovauja vienai valstybei pagal savo pilietybę. Kelias pilietybes turintis teisėjas turi pasirinkti vieną atstovaujamą valstybę.

41.4. IBSA sankcionuojamuose turnyruose ir paralimpinėse žaidynėse teisėjas negali teisėjauti rungtynėms, kuriose viena komanda atstovauja tai pačiai valstybei kaip teisėjas.

41.5. Šių turnyrų atkrintamosiose varžybose teisėjas negali teisėjauti rungtynėms, kurios tiesiogiai nustato kitame etape jo atstovaujamos valstybės komandai teksiantį varžovą.

41.6. 41.4 ir 41.5 taisyklės taikomos ir teisėjui, nuolat gyvenančiam kitoje valstybėje nei jo deklaruota atstovaujama valstybė.

41.7. Įrodžius konfliktą, galintį paveikti nešališką teisėjo požiūrį į rungtynes, teisėjas negali teisėjauti rungtynėms, kuriose dalyvauja kita konflikto šalis, kol konfliktas neišspręstas.

42. Netinkamas elgesys su oficialiais asmenimis

42.1. Apie bet kokį rungtynių dalyvio veiksma, dėl kurio IBSA oficialus asmuo raštu praneša IBSA Golbolo sporto komitetui, sprendžiama kitame šio komiteto posėdyje. Sankcijas dalyviui arba dalyviams komitetas nustato pagal 53 nuostatą.

Vertėjo pastabos prieš galutinį tvirtinimą

- 1 Dabartiniame Golbolas.lt vertime vartojamas terminas „puolimo zona“, todėl jis išlaikytas kaip Landing Area atitikmuo. Oficialiai tvirtinant vertimą rekomenduojama tai suderinti su Lietuvos golbolo teisėjais.
- 2 Forfeit išversta kaip „pralaimėjimas neatvykus“, tačiau ši taisyklė apima ir atvejį, kai rungtynių metu lieka tik vienas galintis žaisti žaidėjas. Galutiniame leidime galima rinktis platesnį terminą „techninis pralaimėjimas“.
- 3 Teisėjų pareigybės pavadinimai suderinti pagal funkciją. Santrumpa ITO pirmą kartą išskleista lietuviškai ir palikta skliaustuose.
- 4 Visi skaičiai, matmenys, leidžiamosios paklaidos, terminai ir sankcijos perkelti iš 2025 m. angliško originalo.

B dalis. Turnyrų nuostatai

Vertimo juodraštis peržiūrai. Originalas: „IBSA Goalball Rules and Regulations 2025 (v1.0)“, 2025 m. sausio 1 d. Kilus neatitiktimų, vadovaujamasi oficialiu dokumentu anglų kalba.

43. IBSA sankcionuojami turnyrai ir paralimpinės žaidynės

IBSA Golbolo sporto komitetas pasilieka teisę prireikus keisti turnyrų nuostatus, jei apie tai prieš 60 dienų raštu paskelbia IBSA interneto svetainėje.

43.1. IBSA sankcionuojami turnyrai ir paralimpinės žaidynės

43.1.1. Paralimpinių žaidynių atrankos turnyrai:

- IBSA golbolo pasaulio čempionatas;
- IBSA regioniniai čempionatai:
- IBSA Amerikos golbolo čempionatas;
- IBSA Europos golbolo čempionatas;
- IBSA Azijos ir Ramiojo vandenyno golbolo čempionatas;
- IBSA Afrikos golbolo čempionatas;
- IBSA paralimpinis golbolo atrankos turnyras.

43.1.2. IBSA golbolo pasaulio čempionato atrankos turnyrai:

- IBSA regioniniai čempionatai:
- IBSA Amerikos golbolo čempionatas;
- IBSA Europos golbolo čempionatas;
- IBSA Azijos ir Ramiojo vandenyno golbolo čempionatas;
- IBSA Afrikos golbolo čempionatas;
- bet kuris kitas IBSA Golbolo sporto komiteto specialiai paskirtas turnyras.

43.1.3. Kiti IBSA sankcionuojami turnyrai:

- IBSA jaunimo golbolo pasaulio čempionatas;
- IBSA jaunimo golbolo regioniniai čempionatai;
- bet kurios kitos IBSA oficialiai sankcionuotos golbolo varžybos.

43.2. Bendroji turnyrų sankcionavimo tvarka. Tarptautinis golbolo turnyras, kuriame dalyvauja keturios ar daugiau valstybių, gali būti pripažintas IBSA sankcionuojamu tik užpildžius, pateikus ir patvirtinus IBSA sankcijos paraišką. Forma „IBSA Competition – Application for Approval“ skelbiama IBSA svetainės dalyje „IBSA Documents – Requests“. Mažiau nei keturių valstybių varžybos gali būti vertinamos individualiai.

43.3. Sankcijos paraiškai reikalinga informacija nurodyta formoje „IBSA Competition – Application for Approval“.

43.4. Sankcionavimo sąlygų pažeidimo baudos. Jei sankcionuotas turnyras esminiais klausimais nukrypsta nuo sutartų sąlygų, organizuojančiai valstybei gali būti skirta iki 10 000 Eur bauda ir iki penkerių metų uždrausta teikti būsimų turnyrų sankcionavimo paraiškas.

43.5. Sankcionavimo sąlygų pažeidimo nagrinėjimo tvarka. Turnyro techninis delegatas arba organizacija narė (pareiškėjas) per 28 dienas nuo turnyro pabaigos pateikia rašytinį skundą IBSA Golbolo sporto komiteto sekretoriui. Skunde nurodoma:

- pareiškėjo pavadinimas arba vardas ir kontaktiniai duomenys;
- turnyro pavadinimas ir data;
- skundo aplinkybės;
- skundą palaikančių asmenų ar organizacijų pavadinimai arba vardai ir kontaktiniai duomenys, jei tokių yra.

Sekretorius nedelsdamas informuoja IBSA Golbolo sporto komitetą ir perduoda skundą turnyro organizaciniam komitetui (atsakovui). Atsakovas per 28 dienas nuo perdavimo raštu atsako į teiginius, nurodydamas, kaip įvykdytos sutartos esminės sąlygos, kodėl jos neįvykdytos ir kokios aplinkybės sutrukdė jas įvykdyti. Atsakymo nepateikimas laikomas prieštaravimo skundui pagrindo nebuvimu. Gavęs visą informaciją, IBSA Golbolo sporto komitetas kitame posėdyje sprendžia dėl baudų, o sekretorius apie rezultatą raštu praneša pareiškėjui ir atsakovui.

44. Infrastruktūra ir įranga

44.1. Varžybų vieta (sporto salė). Ji turi būti akustiškai tinkama golbolui. Turnyro metu naudojamas oro kondicionavimas arba šildymas turi veikti tyliai ir netrukdyti rungtynėms. Reikia vengti lauko vietų, į kurias patenka aplinkos triukšmas. Komandoms turi būti skirtos bent keturios persirengimo patalpos su dušais. Taip pat būtina dopingo kontrolės patalpa, pakankamai vietos žiniasklaidos atstovams ir mišrioji žiniasklaidos zona.

44.2. Golbolo žaidimo vietos matmenys. Golbolo varžybų vietos grindų plotas turi būti ne mažesnis kaip 21,0 × 30,0 m, o aukštis – ne mažesnis kaip 5,0 m.

44.3. Grindys

44.3.1. Aikštės grindų paviršius turi būti lygus ir patvirtintas techninio delegato. Paralimpinėse žaidynėse, pasaulio ir regioniniuose čempionatuose naudojamos sintetinės, medinės arba plastikinės grindys.

44.3.2. Organizacinis komitetas grindų tipą paskelbia likus vieniems metams iki turnyro pradžios arba kuo greičiau po turnyro paskelbimo.

44.4. Žiūrovų zona. Žiūrovai turi būti ne arčiau kaip 4,0 m nuo bet kurios aikštės dalies. Ši zona aiškiai pažymima taktiliniu būdu arba aptveriamą, kad žiūrovai nepatektų į žaidimo vietą ar šalia jos.

44.5. Įranga. Visa įranga turi atitikti žaidimo taisyklėse nustatytus kriterijus ir būti patvirtinta techninio delegato.

44.6. Švieslentė. Žiūrovams ir treneriams turi veikti vaizdinė rezultatų rodymo sistema. Švieslentė visą laiką turi būti matoma iš komandos suolelio zonos.

44.7. Laikrodžiai. Naudojami trys laikrodžiai. Pirmasis – oficialus rungtynių laikrodis, visą laiką matomas iš komandos suolelio zonos. Antrasis – atsarginis, kuris nėra oficialus, kol teisėjas nenusprendžia jo tokiu paskirti. Paralimpinėse žaidynėse ir pasaulio čempionatuose pagrindinis laikrodis turi būti krepšinio tipo ir paskutinę minutę rodyti dešimtąsias sekundės dalis. Trečiasis laikrodis įrengiamas monetos metimo vietoje ir yra oficialus šios procedūros laikrodis.

44.8. Transliavimas

44.8.1. Visi IBSA sankcionuojami turnyrai ir paralimpinės žaidynės turi būti transliuojami.

44.8.2. Oficiali transliacija turi turėti garsinį vaizdavimą anglų kalba.

44.8.3. Transliacijoje turi būti bent trys skirtingi kamerų vaizdai, pakartojimų ir konkrečių rungtynių grafikos rodymo galimybė.

44.8.4. Organizacinis komitetas savo transliavimo planą pateikia tvirtinti IBSA Golbolo sporto komitetui.

44.8.5. Siekdama užtikrinti aukštą standartą, IBSA Goalball gali turėti oficialų transliavimo partnerį. Jei organizatoriai negali užtikrinti išvardytus kriterijus atitinkančios transliacijos, jie privalo bendradarbiauti su šiuo partneriu.

44.9. Oficialūs rungtynių dokumentai. Naudojami šie dokumentai:

- rungtynių protokolo informacinis lapas;
- pagrindinio laiko rungtynių protokolas;
- pratęsimo ir papildomų metimų rungtynių protokolas;
- žaidėjų eiliškumo arba sudėties lapai;
- protesto forma;
- sprendimo dėl protesto forma.

Visi dokumentai turi atitikti IBSA golbolo ITO vadove pateiktus pavyzdžius. Informacija apie vadovą skelbiama IBSA interneto svetainėje.

44.10. Keitimo lentelės. Pranešdamas apie keitimą treneris gali vietoj žodinės komandos arba kartu su ja naudoti keitimo lenteles, parodydamas įeinančio ir išeinančio žaidėjo numerius. Skaitmenų aukštis turi būti ne mažesnis kaip 15 cm.

44.11. Kamuoliai

44.11.1. Organizacinis komitetas pasirenka ir paskelbia rungtinių kamuolių likus 12 mėnesių iki IBSA sankcionuojamo turnyro pradžios arba kuo greičiau po turnyro paskelbimo ir informuoja visas komandas apie naudojamą kamuolių tipą. Neįvykdžius reikalavimo, kamuolių gamintoją parenka IBSA Golbolo sporto komitetas.

44.11.2. Visuose IBSA pasaulio čempionatuose ir paralimpinėse žaidynėse naudojami nauji, anksčiau nenaudoti kamuoliai. Kamuolys pakeičiamas po trejų rungtinių. Varžybų ir apšilimo kamuoliai turi būti to paties gamintojo. Kituose IBSA sankcionuojamuose turnyruose sprendžia techninis delegatas.

44.12. Treniruotė varžybų aikštėje. Prieš paralimpines žaidynes, pasaulio ir regioninius čempionatus kiekvienai komandai turi būti suteikta bent vienos valandos treniruotė varžybų aikštėje.

44.13. Golbolo akiniai. Paralimpinėse žaidynėse, pasaulio ir regioniniuose čempionatuose akiniai turi būti su nosies uždengimu („snapeliu“), nepraleisti šviesos ir būti tokio dydžio bei formos, kad pro juos nebūtų galima matyti. Juos gali pateikti organizacinis komitetas, tačiau leidžiama naudoti tik techninio delegato patvirtintą įrangą. Organizatorių pateikiami akiniai komandoms turi būti perduoti prieš treniruotę treniruočių arba varžybų aikštėje.

44.14. Įrangos ir infrastruktūros patvirtinimas. Visą IBSA sankcionuojamame turnyre naudojamą įrangą ir žaidimo infrastruktūrą turi patvirtinti IBSA Golbolo sporto komitetas arba jo paskirtas atstovas.

45. Apgyvendinimas

45.1. Gyvenimo sąlygos. Pasaulio čempionatuose ir kituose IBSA sankcionuojamuose turnyruose komandų gyvenimo sąlygos turi būti tokios, kad nedarytų neigiamo poveikio žaidėjams ir jų rezultatams. Jei įmanoma, viename kambaryje apgyvendinami ne daugiau kaip du asmenys.

45.2. Maitinimas. Maistas ir vanduo turi būti parinkti atsižvelgiant į žaidėjų poreikius ir sudaryti sąlygas geriausiems rezultatams. Atsižvelgiama į specialios mitybos poreikius.

45.3. Transportas. Apgyvendinimo vietos turi būti pagrįstai arti varžybų vietų, o tarp jų užtikrinamas tinkamas transportas.

46. Oficialūs asmenys

46.1. Teisėjai

46.1.1. Reikalingas teisėjų skaičius. Vienoje varžybų vietoje reikia bent aštuonių teisėjų. Paralimpinėms žaidynėms reikia bent dvylikos, nebent techninis delegatas susitarę kitaip. Regioninių ir pasaulio čempionatų poreikį techninis delegatas nustato pasitaręs su organizaciniu komitetu.

46.1.2. Teisėjų paskyrimas

46.1.2.1. Paralimpinė žaidynių, pasaulio ir regioninių čempionatų bei kitų IBSA sankcionuojamų turnyrų teisėjus tvirtina IBSA Golbolo sporto komitetas.

46.1.2.2. Paralimpinėms žaidynėms arba IBSA sankcionuojamiems čempionatams galima atrinkti ne daugiau kaip du vienos valstybės teisėjus.

46.1.3. Teisėjų sertifikavimas. Visų IBSA sankcionuojamų turnyrų teisėjai privalo turėti tinkamo lygio IBSA sertifikatą. Paralimpinėse žaidynėse ir pasaulio čempionatuose būtinas IBSA 3 lygis, regioniniuose bei jaunimo pasaulio čempionatuose – bent IBSA 2 lygis, kituose IBSA sankcionuojamuose turnyruose – IBSA 1 lygis.

46.2. Dešimties sekundžių laiko matuotojai. IBSA sankcionuojamame turnyre jie privalo turėti tokio pat lygio sertifikatą, kokio tame renginyje reikalaujama iš teisėjų.

46.3. Sekretoriato teisėjai. Visuose IBSA sankcionuojamuose turnyruose jie privalo turėti IBSA sertifikatą.

46.4. Vartų teisėjai. IBSA sankcionuojamame turnyre juos atrenka ir apmoko organizacinis komitetas bei techninis delegatas. Paralimpinė žaidynių vartų teisėjai privalo turėti bent IBSA 1 lygio sertifikatą.

46.5. Techninis delegatas. Kiekvienam IBSA sankcionuojamam turnyru jį paskiria IBSA Golbolo sporto komitetas arba jo pirmininkas. Turnyro metu techninis delegatas negali dirbti aikštės teisėju. Prieš renginį jis palaiko ryšį su organizatoriais ir užtikrina visų techninių klausimų standartus, įskaitant:

- aikštę ir jos ženklumą;
- turnyro vykdymą ir tvarkaraštį;

- techninių oficialių asmenų valdymą;
- protokolų patvirtinimą ir oficialių rezultatų tvirtinimą;
- įrangos patvirtinimą, priežiūrą ir tinkamą naudojimą;
- protestų administravimą.

46.6. Komisarai

46.6.1. Pagrindinės komisarų pareigos:

- stebėti teisėjus IBSA pasaulio čempionatuose, paralimpinėse žaidynėse, regioniniuose čempionatuose ir kituose IBSA sankcionuojamuose turnyruose;
- po grupių etapo padėti techniniam delegatui atrinkti geriausiai dirbančius teisėjus; galutinį sprendimą priima techninis delegatas;
- pirmininkauti protestų komisijai;
- padėti techniniam delegatui svarbiausiuose turnyruose nedelsiant teikti teisėjams grįžtamąjį ryšį ir taip didinti jų sprendimų nuoseklumą.

46.6.2. Tarptautinio paralimpinio komiteto ir IBSA sankcionuojamoms varžyboms IBSA Golbolo sporto komitetas skiria bent du komisarų.

46.6.3. Turnyro komisarų dirbantis asmuo tame pačiame turnyre negali teisėjauti.

47. Organizavimas (ne paralimpiniai turnyrai)

47.1. Dalyviai. Dalyviai atsako už:

- delegacijos kelionę į varžybų vietą ir iš jos;
- visas sveikatos ir nelaimingų atsitikimų draudimo išlaidas, nes organizatorius neatsako už nelaimingus atsitikimus ar ligas, išskyrus jo aplaidumo sukeltus atvejus;
- dalyvio mokesčio sumokėjimą organizaciniam komitetui iki varžybų.

47.2. Organizatoriai. Organizatoriai atsako už:

- varžyboms reikalingą infrastruktūrą ir įrangą pagal 45 nuostatą;
- komandų apgyvendinimą;
- komandų ir oficialių asmenų maitinimą varžybų metu;
- teisėjų, techninio delegato, klasifikatorių, komisarų ir būtinų ITO maitinimo, apgyvendinimo, kelionių bei dienpinigių išlaidas;
- medalius ir apdovanojimus;
- laiku suteikiamus, mokslu pagrįstus medicinos išteklius, įskaitant apmokytą personalą ir būtiną įrangą, gyvybei ar galūnėms pavojingoms būklėms veiksmingai valdyti.

48. Atrankos standartai

Toliau nustatyti kriterijai taikomi paralimpinėms žaidynėms ir pasaulio čempionatams. Keturi varžybų regionai: Afrika, Amerika, Azija ir Ramiojo vandenyno regionas bei Europa. Regioniniai čempionatai vyksta metais tarp paralimpinių žaidynių ir pasaulio čempionatų. Juos tvirtina IBSA Golbolo sporto komitetas, o dalyvauti turi būti leidžiama visoms regiono valstybėms narėms.

Regioninių čempionatų pripažįstamame turnyre turi dalyvauti bent keturios valstybės, o IBSA Golbolo sporto komitetas skiria techninį delegatą ir komisarą. Teisėjai privalo turėti bent IBSA 2 lygio kvalifikaciją. IBSA regioninis arba priešparalimpinis regioninis čempionatas turėtų vykti likus 6–18 mėnesių iki pasaulio čempionato arba paralimpinių žaidynių.

Jei prieš paralimpines žaidynes neįvyksta priešparalimpinis regioninis čempionatas, regionas netenka paralimpinės atrankos vietos ir ji skiriama IBSA paralimpiniam golbolo reitingo turnyrui. Jei prieš pasaulio čempionatą neįvyksta regioninis čempionatas, visos regiono atrankos vietos perduodamos santykio formulei.

48.1. Pasaulio čempionatas

48.1.1. Vyrų ir moterų varžybų atrankos kriterijai. Pasaulio čempionate dalyvauja ne daugiau kaip 16 vyrų ir 16 moterų komandų. Vietos skiriamos:

- šeimininkų valstybei;
- paralimpinių žaidynių 1–3 vietų laimėtojams;
- keturioms regionų čempionėms;
- keturioms regionų vicečempionėms;
- keturioms komandoms pagal santykio formulę.

Šiame procese regiono čempione laikoma aukščiausią vietą regione užėmusi dar nekvalifikuota komanda, jei šeimininkų arba paralimpinių medalininkų komanda jau kvalifikuota.

48.2. Santykio formulė. Kiekviena pagal formulę skiriama vieta tenka didžiausią rodiklį turinčio regiono komandai. Rodiklis apskaičiuojamas bendrą dviejų ankstesnių regioninių čempionatų valstybių dalyvių skaičių padalijus iš to regiono jau kvalifikuotų pasaulio čempionato komandų skaičiaus. Skaičiavimas kartojamas kiekvienai vietai.

Vienas regionas gali gauti ne daugiau kaip pusę pagal formulę skiriamų vietų; pasiekęs šią ribą jis toliau nebeskaiciuojamas. Jei skiriamos keturios vietos, regionas gali gauti daugiausia dvi; jei penkios – daugiausia tris. Dviejų ar daugiau regionų rodikliams sutapus, vieta tenka aukščiausiai IBSA pasaulio reitinge esančiai susietų regionų komandai.

48.3. Paralimpinės žaidynės. Atrankos kriterijai ir tvarka paskelbiami likus bent 24 mėnesiams iki žaidynių.

48.3.1. Vyrų varžybų atrankos kriterijai. Dalyvauja ne daugiau kaip aštuonios vyrų komandos:

- šeimininkų valstybė;
- pasaulio čempionato 1 ir 2 vietų laimėtojos;
- keturios priešparalimpinių regioninių čempionatų regionų čempionės;
- IBSA paralimpinio golbolo reitingo turnyro 1 vietos laimėtoja.

Regiono čempione laikoma aukščiausią vietą regione užėmusi dar nekvalifikuota komanda, jei šeimininkų ar pasaulio čempionato medalininkų komanda jau kvalifikuota. Reitingo turnyro vieta tenka aukščiausiai jame esančiai dar nekvalifikuotai komandai, atmetus šeimininkus ir pasaulio arba regiono čempionate kvalifikuotas komandas.

48.3.2. Moterų varžybų atrankos kriterijai. Dalyvauja ne daugiau kaip aštuonios moterų komandos; vietos skiriamos pagal tokią pačią schemą kaip 48.3.1: šeimininkėms, dviem geriausioms pasaulio čempionato komandoms, keturioms regionų čempionėms ir reitingo turnyro laimėtojai. Regiono čempionės ir reitingo turnyro vieta apibrėžiamos taip pat kaip vyrų varžybose.

48.4. IBSA paralimpinis golbolo reitingo turnyras

48.4.1. Turnyras gali vykti prieš visus priešparalimpinius regioninius čempionatus. Pastarieji turėtų būti užbaigti likus 6–18 mėnesių iki paralimpinių žaidynių.

48.4.2. IBSA Golbolo sporto komitetas dalyvauti atrenka ne daugiau kaip 16 vyrų ir 16 moterų komandų. Atranka grindžiama rezultatais ankstesniame IBSA golbolo pasaulio čempionate, o po jų – komandų vietomis regioniniuose atrankos turnyruose prieš tą pasaulio čempionatą.

48.4.3. Vyrų ir moterų vietos regionams paskirstomos vienodai:

Vieta	Regionas ir pozicija
1	Šeimininkų valstybė
2–6	Europa: 1–5 vietos
7–10	Azija ir Ramiojo vandenyno regionas: 1–4 vietos
11–14	Amerika: 1–4 vietos
15–16	Afrika: 1–2 vietos

Regionui neužpildžius kvotos, laisvas vietas IBSA Golbolo sporto komitetas skiria pagal tai, kada organizacinis komitetas gavo komandų paraiškas. Sąrašas kas mėnesį nuo pirmosios iki paskutinės paraiškos skelbiamas IBSA

Goalball svetainėje. Regionas negali gauti daugiau kaip pusės turnyro vietų.

48.4.4. Turnyrui pasibaigus komandos reitinguojamos pagal galutinę vietą. Į ketvirtfinalius ir kovas dėl medalių nepatekusios 9–16 vietų komandos rikiuojamos pagal grupių etapo taškus ir įvarčių skirtumą, taikant 49 nuostatą. Ketvirtfinalių pralaimėtojos dėl 5–8 vietų poruojamos pagal grupių etapo taškus ir įvarčių skirtumą (1–4, 2–3): laimėtojos žaidžia dėl 5–6, pralaimėtojos – dėl 7–8 vietų.

48.4.5. Pasibaigus visiems priešparalimpiniam atrankos turnyrams, likusios paralimpinių žaidynių vietos pagal galutinę eilę skiriamos IBSA paralimpinio golbolo reitingo turnyro komandoms.

48.4.6. Į vietą pretenduoja tik dar nekvalifikuotos komandos. Kvalifikacija per regioninius čempionatus, skirtus patekti į pasaulio čempionatą, šiuo atveju nelaikoma paralimpine kvalifikacija.

49. Turnyrų vykdymas

49.1. Burtų traukimas ir komandų skirstymas pagal pajėgumą. Pasaulio čempionatuose ir paralimpinėse žaidynėse komandos skirstomos į grupes po keturias. Siekiant vienodo grupių pajėgumo taikomos toliau nustatytos schemos.

49.1.1. Paralimpinės žaidynės. Automatiškai neskirstomos komandos – visos, išskyrus ankstesnio pasaulio čempionato 1 ir 2 vietas – į grupes paskirstomos dviem burtais. Pirmuose dalyvauja keturių regioninių turnyrų komandos, antruose – reitingo turnyro komandos ir šeimininkų valstybė.

- A grupė: ankstesnio pasaulio čempionato 1 vieta, pirma ir trečia ištrauktos regionų čempionės, pirma ištraukta reitingo turnyro arba šeimininkų komanda.
- B grupė: ankstesnio pasaulio čempionato 2 vieta, antra ir ketvirta ištrauktos regionų čempionės, antra ištraukta reitingo turnyro arba šeimininkų komanda.

49.1.2. Pasaulio čempionatas. 16 komandų burtais paskirstomos į keturias grupes po keturias. Krepšeliai:

- 1: šeimininkų valstybė ir paralimpinių žaidynių medalininkės;
- 2: keturios regionų čempionės;
- 3: keturios regionų vicečempionės;
- 4: pagal santykio formulę kvalifikuotos komandos;
- 5–8: atitinkamai grupių pirmos, antros, trečios ir ketvirtos pozicijos.

Vyrų grupės žymimos A–D, moterų – E–H; 5–8 krepšelių pozicijų raidės moterų turnyre atitinkamai keičiamos. Kiekvienoje grupėje turi būti po vieną komandą iš kiekvieno 1–4 krepšelio. To paties regiono čempionė ir vicečempionė negali patekti į tą pačią grupę.

Burtai vykdomi keturiais etapais. Pirmiausia iš 1 krepšelio traukiama komanda ir iš 5 krepšelio – jos vieta; taip kartojama visoms komandoms. 2 krepšelio komandos analogiškai gauna 6 krepšelio pozicijas, 3 krepšelio – 7 krepšelio, 4 krepšelio – 8 krepšelio. Jei regiono vicečempionė patektų į tos pačios regiono čempionės grupę, tai pozicijai traukiama kita komanda, o pirmosios pozicija traukiama iš naujo. Ta pati sistema taikoma vyrams ir moterims.

49.1.3. Dviguba kvalifikacija. Jei valstybė į paralimpines žaidynes ar pasaulio čempionatą kvalifikuojasi ir kaip šeimininkė, ir per ankstesnių žaidynių ar pasaulio čempionato atrankos vietą, šeimininkės vieta perduodama atitinkamai paralimpiniam reitingo turnyrui arba pasaulio čempionato santykio formulei.

49.2. Turnyro tipas. Visuose tarptautiniuose čempionatuose, išskyrus pasaulio čempionatą ir paralimpines žaidynes, taikomi šie formatai.

49.2.1. Dalyvaujant ne daugiau kaip keturioms komandoms žaidžiamas dviejų ratų turnyras. Pirma komanda patenka tiesiai į finalą, antra ir trečia žaidžia vieno pralaimėjimo pusfinalį, o jo laimėtoja finale susitinka su pirma komanda.

49.2.2. Dalyvaujant 5–7 komandoms žaidžiamas vieno rato turnyras. Keturios geriausios patenka į vieno pralaimėjimo etapą: pusfinaliuose žaidžia 1–4 ir 2–3 vietos; laimėtojos žaidžia dėl čempionės titulo, pralaimėtojos – dėl 3 ir 4 vietų.

49.2.3. Dalyvaujant 8–16 komandų jos po lygiai skirstomos į dvi vieno rato grupes. Jei komandų skaičius nelyginis, grupės skiriasi ne daugiau kaip viena komanda; lyginant nelygias grupes, didesnės grupės paskutinės komandos rungtynių rezultatai pašalinami prieš taikant 49 nuostatos reitingavimą.

Po grupių etapo keturios geriausios kiekvienos grupės komandos žaidžia vieno pralaimėjimo etapą: A1–B4 ir B2–A3 nugalėtojos patenka į pirmą pusfinalį, B1–A4 ir A2–B3 nugalėtojos – į antrą. Pralaimėtojos iškrenta, nebent numatytos vietų nustatymo rungtynės. Pusfinalių laimėtojos žaidžia dėl titulo, pralaimėtojos – dėl 3–4 vietų.

49.2.4. Dalyvaujant daugiau kaip 16 komandų jos skirstomos į vienu metu vykstančius divizionus, kuriuose yra bent po aštuonias komandas, taikant iškrito ir pakilimo sistemą. Divizione žaidžiamas vienas ratas arba komandos skirstomos į dvi lygias grupes. Vieno rato atveju keturios geriausios žaidžia finalinį etapą pagal 49.2.2; dviejų grupių atveju taikomi atitinkami 49.6 ir 49.7 principai. Likusios komandos rikiuojamos pagal taškus, lygybę sprendžiant pagal 49 nuostatą. Nelygių grupių atveju prieš palyginimą pašalinami didesnės grupės paskutinės komandos rezultatai.

Grupės vadinamos A, B, C, o A yra aukščiausia. Pasibaigus varžyboms trys paskutinės kiekvienos grupės komandos iškrenta į žemesnę grupę, o trys geriausios pakyla į aukštesnę.

49.3. Komandų skirstymas regioniniuose čempionatuose. Pajėgumas nustatomas pagal ankstesnio regioninio čempionato vietas. Nedalyvavusios komandos dedamos sąrašo gale; jei jų daugiau nei viena, tarpusavio eilė nustatoma burtais. Pavyzdinė schema:

- A grupė: ankstesnio čempionato 1, 4 ir 5 vietos, pirmą ir trečią ištrauktos nedalyvavusios komandos;
- B grupė: ankstesnio čempionato 2, 3, 6 ir 7 vietos, antra ištraukta nedalyvavusi komanda.

49.4. Vyrų pasaulio čempionato formatai. Komandos po keturias paskirstomos į keturias vieno rato grupes. Dvi geriausios žaidžia atkrintamąsias: A1–B2 ir B1–A2 nugalėtojos patenka į pirmą pusfinalį, C1–D2 ir D1–C2 – į antrą. Ketvirtfinalių pralaimėtojos žaidžia dėl 5–8 vietų; pusfinalių laimėtojos – dėl titulo, pralaimėtojos – dėl 3–4 vietų. Vietų nustatymo rungtynių laimėtojos žaidžia dėl 5–6, pralaimėtojos – dėl 7–8 vietų. Grupėse 3–4 vietas užėmusios komandos tokia pačia sistema žaidžia dėl 9–16 vietų.

49.5. Moterų pasaulio čempionato formatai. Taikoma tokia pati sistema kaip vyrams, naudojant E–H grupes: E1–F2 ir F1–E2 sudaro pirmą pusfinalio šaką, G1–H2 ir H1–G2 – antrą. Analogiškai nustatomos 1–8 ir 9–16 vietos.

49.6. Vyrų paralimpinių varžybų formatai. Komandos po lygiai paskirstomos į dvi vieno rato grupes. Visos keturios geriausios žaidžia ketvirtfinaliuose: A1–B4 ir B2–A3 nugalėtojos patenka į pirmą pusfinalį, B1–A4 ir A2–B3 – į antrą. Dvi aukščiau po grupių etapo reitinguotos ketvirtfinalių pralaimėtojos žaidžia dėl 5–6, dvi žemiau – dėl 7–8 vietų; reitinguojama pagal IBSA 50 nuostatą. Pusfinalių laimėtojos žaidžia dėl titulo, pralaimėtojos – dėl 3–4 vietų.

49.7. Moterų paralimpinių varžybų formatai. Taikoma tokia pati sistema su C ir D grupėmis: ketvirtfinaliai C1–D4, D2–C3, D1–C4 ir C2–D3. Dvi aukščiau reitinguotos pralaimėtojos žaidžia dėl 5–6, dvi žemiau – dėl 7–8 vietų pagal IBSA 50 nuostatą. Pusfinalių laimėtojos žaidžia dėl titulo, pralaimėtojos – dėl 3–4 vietų.

50. Komandų reitingavimas vieno rato turnyre

Galutinė komandų vieta pasibaigus vieno rato turnyrai nustatoma pagal surinktus taškus: už pergalę skiriami 3 taškai, už lygybias – 1, už pralaimėjimą – 0. Dviem ar daugiau komandų surinkus po lygiai taškų, nuosekliai taikomi šie kriterijai:

- 1 Įvarčių skirtumas visame grupių etape: iš pelnytų įvarčių atimami praleisti; aukščiau reitinguojama didesnį skirtumą turinti komanda.
- 2 Praleisti įvarčiai: aukščiau reitinguojama visose varžybose mažiau įvarčių praleidusi komanda.
- 3 Įvarčių skirtumas tarpusavio rungtynėse: pirmasis kriterijus pakartojamas įtraukiant tik lyginamų komandų tarpusavio rungtynes.

Kai lyginamos daugiau kaip dvi komandos, kriterijai iš eilės taikomi, kol atskiriama viena komanda. Likusioms komandoms procedūra kaskart pradedama nuo pirmojo kriterijaus ir kartojama, kol nustatomos visos vietos. Jei lygybė išlieka, traukiami burtai.

51. Techniniai pralaimėjimai

Techninis pralaimėjimas įskaitomas kaip pralaimėjimas, o laimėjusi komanda gauna 3 taškus ir 10 įvarčių. Jei komanda dėl bet kokios priežasties pasitraukia iš varžybų, visos komandos gauna po 3 pergalės taškus ir 0 įvarčių skirtumą, o ankstesni pasitraukusios komandos rezultatai automatiškai anuliuojami. Techninis delegatas arba jo padėjėjas gali netaikyti šios taisyklės dėl nuo komandos nepriklausančių arba organizacinio komiteto sukeltų aplinkybių. Rungtynes gali būti leista perkelti.

52. Didžiausias vienos komandos rungtynių skaičius per dieną

Viena komanda per dieną negali žaisti daugiau kaip dvejų rungtynių.

53. Šiurkštus nusižengimas

53.1. Bet kuri komanda, žaidėjas, treneris, personalo ar delegacijos narys, teisėjas arba kitas oficialus asmuo, prieš turnyrą ar jo metu besielgiantis priešingai žaidimo dvasiai, turi būti tinkamai nubaustas. Tokiu elgesiu gali būti laikoma, be kita ko:

- nesportiškas elgesys;
- nesutikimas žodžiais arba veiksmais;
- nuolatinis žaidimo taisyklių pažeidinėjimas;
- smurtinis elgesys;
- spjovimas į kitą asmenį;
- įžeidžianti, žeminanti ar užgauli kalba ir (arba) gestai;
- neatvykimas į rungtynes be pateisinamos priežasties.

53.2. Kilus klausimui dėl šiurkštaus nusižengimo turnyre, techninis delegatas, pasitaręs su protestų komisija, skiria sankciją asmeniui ir (arba) jo komandai. Tai gali būti asmens ir (arba) komandos diskvalifikavimas iš to ar būsimų turnyrų.

53.3. Apie kiekvieną šiurkštų nusižengimą pranešama IBSA Golbolo sporto komitetui. Rašytinį pranešimą gali pateikti techninis delegatas arba kita suinteresuota šalis. Jame nurodomas atsakovas ar atsakovai ir įvykio aplinkybės; galima pridėti liudytojų parodymus, medicinos dokumentus, vaizdo ir (arba) garso įrašus.

53.4. Gavęs pranešimą, IBSA Golbolo sporto komitetas informuoja atsakovą ar atsakovus bei jų IBSA organizaciją narę, pateikdamas pranešėjo ir incidento duomenis. Atsakovams ir (arba) organizacijai narei skiriama 14 dienų atsakyti į kaltinimus. Tada komitetas posėdyje sprendžia, ar skirti sankcijas.

53.5. IBSA Golbolo sporto komiteto sankcijos gali apimti, be kita ko:

- atsakovo arba atsakovų diskvalifikavimą iš būsimų turnyrų;
- reitingo taškų atėmimą;
- bet kurią kitą tinkama pripažintą sankciją.

53.6. Priėmęs sprendimą, komitetas per 7 dienas apie jį raštu informuoja atsakovą ar atsakovus ir jų IBSA organizaciją narę.

53.7. Nuo pranešimo apie sprendimą dienos atsakovai turi dar 14 dienų raštu pateikti atsakymą dėl sankcijų. Jame turi būti anksčiau komitetui nepateikta informacija, pavyzdžiui:

- nusižengimo priežastys;
- kitos vertintinos nusižengimo aplinkybės;
- argumentai dėl sankcijų griežtumo.

53.8. Gavęs apeliaciją dėl pirminio sprendimo, IBSA Golbolo sporto komitetas perduoda IBSA vykdomajai valdybai visus dokumentus: pirminį pranešimą, atsakovo ir (arba) jo organizacijos atsakymą į kaltinimus bei apeliaciją. Vykdomoji valdyba prieš priimdama galutinį sprendimą įvertina pirminio pranešimo ir apeliacijos turinį.

53.9. Jei asmuo arba komanda neatsako į pirminį sprendimą, laikoma, kad nėra pagrindo ginčyti sankcijų, ir sprendimas lieka galutinis.

53.10. IBSA vykdomosios valdybos sprendimas dėl apeliacijos yra galutinis. Apie jį pranešama atitinkamam asmeniui arba komandai ir jų nacionalinei organizacijai; sprendimą informavimo tikslais užregistruoja IBSA vykdomosios valdybos Golbolo sporto direktorius. Vykdomoji valdyba arba IBSA Golbolo sporto komitetas gali perduoti sprendimų kopijas turnyrų organizaciniams komitetams ir (arba) sportininkų licencijavimo institucijoms, kad sankcijos būtų tinkamai įvykdytos.

54. Rungtynių protokolas

54.1. Komandos registracija ir monetos metimas. Prieš rungtynes abiejų komandų atstovai atvyksta į nustatytą registracijos vietą patvirtinti rungtynių protokolo informacinio bei žaidėjų eiliškumo lapų ir mesti monetą. Informaciniame lape turi būti visi dalyvaujantys žaidėjai ir komandos suolelio zonoje būsiantys treneriai.

Pasibaigus paskutinėms 90 sekundžių iki rungtynių pradžios, komandos suolelio zonoje esantys, bet žaidėjų eiliškumo lape nenurodyti asmenys pašalinami iš žaidimo vietos. Informaciniame lape nurodyti, bet tuo metu suolelio zonoje nesantys komandos nariai tame kėlinyje į žaidimo vietą neįleidžiami.

54.2. Apšilimas. Visoms komandoms bent pusvalandį iki kvietimo į rungtynes turi būti suteikta galimybė apšilti tinkamoje vietoje. Abiejų komandų apšilimo vietos turi būti panašios ir kuo labiau atitikti varžybų vietos sąlygas. Apšilimo kamuoliai turi būti to paties prekių ženklo arba modelio kaip turnyro rungtynių kamuoliai.

54.3. Iškilmingas įėjimas. Visuose svarbiausiuose čempionatuose komandos iškilmingai įžengia į žaidimo vietą. Įėjimo metu komandos aprangos neturintis žaidėjas negali eiti kartu su komanda ar apšilti žaidimo vietoje. Jei aprangos nėra ir likus 90 sekundžių iki rungtynių, žaidėjas pašalinamas iš tų rungtynių, laikomas nedalyvaujančiu ir privalo vilkėti organizacinio komiteto pateiktus atpažinimo marškinėlius.

54.4. Komandų pristatymas. Prieš rungtynes abi komandos išrikiuojamos ties 6,0 m linija. Sugrojami abiejų valstybių himnai ir paskelbiami visų žaidėjų, komandos personalo narių bei teisėjų vardai.

54.5. Pranešėjai, muzika ir kiti garsai turnyro metu. Rungtynių metu muzika, pranešėjų kalba ar kiti garsai leidžiami tik per komandų ir medicinines pertraukėles, 5 minučių kėlinio pertrauką ir 5 minutes iki rungtynių pradžios. Jie negali trukdyti girdėti teisėjo komandų ar įspėjamųjų signalų. Siekiant vienodumo, garsai turi būti vienodai naudojami visose salėse ir visose rungtynėse. Muzika negali pažeisti autorių teisių ar naudojimo teisės aktų.

54.6. Protestų komisija. IBSA sankcionuojamuose turnyruose visus protestus ir su pašalinimu susijusius klausimus nagrinėja protestų komisija; jos sprendimas galutinis. Komisiją sudaro techninis delegatas, jo paskirtas turnyro teisėjas, nedalyvavęs ginčijamose rungtynėse, turnyro direktorius (varžybų vadovas arba organizacinio komiteto atstovas) ir dar vienas techninio delegato paskirtas asmuo. Pastarasis negali būti kitas teisėjas, ginčijamose rungtynėse dalyvavęs asmuo arba asmuo, kurio komandą galėtų paveikti komisijos sprendimas.

55. Turnyrų nuostatų išimtis

Bet kuri šių nuostatų išimtis turi būti:

- raštu pateikta IBSA Golbolo sporto komitetui arba jo pirmininkui ne vėliau kaip likus 60 dienų iki turnyro pradžios;
- komiteto arba jo pirmininko patvirtinta per 21 dieną nuo prašymo gavimo;
- iškart po patvirtinimo komiteto arba jo pirmininko pranešta kitoms dalyvaujančioms komandoms.

IBSA Golbolo sporto komitetas pasilieka teisę prireikus keisti taisykles ir turnyrų nuostatus, jei prieš 60 dienų apie tai raštu paskelbia savo interneto svetainėje.

Šio dokumento taisyklės, nuostatai ir priedai įsigalioja 2025 m. sausio 1 d.

Pastabos dėl originalo vidinių nuorodų

- 1 48.4.4 papunktyje komandų reitingavimui nurodyta 49 nuostata, nors reitingavimo tvarka pateikta 50 nuostatoje.
- 2 49.2.4 papunktyje komandų reitingavimui taip pat nurodyta 49 nuostata; pagal dokumento struktūrą tikėtina nuoroda į 50 nuostatą.
- 3 54.6 papunktyje su pašalinimu susijusiems klausimams nurodyta 52 nuostata, tačiau 52 nuostata reglamentuoja rungtynių skaičių per dieną, o šiuurkštų nusižengimą ir sankcijas reglamentuoja 53 nuostata.
- 4 Šios nuorodos vertime savavališkai nepakeistos. Prieš viešinimą jas reikia patvirtinti pagal oficialų IBSA paaiškinimą arba taisymsų dokumentą.

1 priedas. Aikštės schema, rankų signalai, vartų ir kamuolio padėtis

Aikštės schemos užrašai

Originalo užrašas	Lietuviškas užrašas
Court Diagram	Aikštės schema
Side Line	Šoninė linija
Goal Line	Vartų linija
High Ball Line	Aukšto kamuolio linija
Goal Post	Vartų virpsta
Neutral Area	Neutrali zona
Landing Area	Puolimo zona
Orientation Area	Orientavimosi zona
Team Areas	Komandų zonos
Team Bench Area	Komandos suolelio zona
Officials' Table	Sekretoriato stalas

Schemoje išlaikomi originalūs matmenys: aikštė 18 × 9 m; šešios 3 m ilgio zonos; orientavimosi linijos po 1,5 m, 0,5 m ir 0,15 m; suolelio zona 4 × 3 m, nuo aikštės nutolusi 3 m.

Golbolo rankų signalai

Originalo užrašas	Lietuviškas užrašas
Substitution	Keitimas
Time-out	Minutės pertraukėlė
Decline Penalty	Baudos metimo atsisakymas

Vartų virpstų padėtis

Originalo užrašas	Lietuviškas užrašas
Goal Post Placement	Vartų virpstų padėtis
Goal line	Vartų linija
Side line	Šoninė linija
Tape, 5 cm	5 cm pločio lipnioji juosta
9 meters	9 metrai

Kamuolio padėtis prieš atnaujinant žaidimą

Originalo užrašas	Lietuviškas užrašas
Placement of Ball Before Play	Kamuolio padėtis prieš atnaujinant žaidimą
Goal post	Vartų virpsta
Goal line	Vartų linija
Side line	Šoninė linija
1.5 m line	1,5 m linija

Kamuolys dedamas prie šoninės linijos, ties 1,5 m linija priešais vartų virpstą, kaip nustatyta 13.5 taisyklėje.

Kamuolys už aikštės arba atremtas už aikštės ties šonine linija

Originalo užrašas	Lietuviškas užrašas
Ball Out or Blocked Out at the Side Line	Kamuolys už aikštės arba atremtas už aikštės ties šonine linija
In	Aikštėje
Out	Už aikštės (autas)
Ball Out Determination	Kamuolio išriedėjimo už aikštės nustatymas
Both Balls Out	Abiem atvejais kamuolys yra už aikštės

Ant grindų esantis kamuolys laikomas už aikštės, kai kirsdamas šoninę liniją jos nebeliečia, t. y. daugiau kaip pusė kamuolio yra už linijos. Ore esančiam kamuoliui taikoma 2 priede pateikta „Out“ sąvoka.

Įvarčio nustatymas

Originalo užrašas	Lietuviškas užrašas
Goal Determination	Įvarčio nustatymas
Ball Direction	Kamuolio judėjimo kryptis
Not a Goal / No Goal	Ne įvartis
Goal	Įvartis

Įvartis įskaitomas tik tada, kai visas kamuolys kerta vartų liniją.

2 priedas. Terminų žodynas

Acknowledgement – patvirtinimas

Teisėjas žodžiu paskelbia prašymą pateikusios komandos pavadinimą.

Act of Throwing – metimo veiksmas

Laikotarpis nuo metiko užsimojimo pradžios iki pirmojo kamuolio kontakto su varžovų komandos žaidėju.

Ball Over – kamuolys kitoje komandos pusėje

Situacija, kai kamuolys iš komandos zonos juda varžovų kryptimi ir didžioji jo dalis kerta vidurio liniją arba neutralios zonos šoninę liniją. Kamuolys gali būti ore arba ant grindų.

Championships – čempionatai

Paralimpinės žaidynės, pasaulio čempionatas arba IBSA regioniniai turnyrai.

Coaching – instruktavimas

Bet koks bendravimas iš komandos suolelio zonos su aikštės žaidėjais. Jis leidžiamas taisyklėse nustatytais atvejais iki teisėjas paskelbia „Quiet please“ („Prašome tylos“).

Control of the Ball – kamuolio kontrolė

Žaidėjas sustabdo kamuolį taip, kad galėtų jį laikyti, mesti arba perduoti. Kamuolys laikomas kontroliuojamu ir tada, kai perduodamas oru.

Defence – gynyba

Veiksmas, kuriuo neleidžiama kamuoliui patekti į vartus.

Delegation – delegacija

Pagal oficialius registracijos dokumentus ją sudaro komandos sportininkai, medicinos bei trenerių personalas, komandos vadovai ir, nacionalinės rinktinės atveju, nacionalinės federacijos personalas.

Defensive Penalty – besiginančios komandos baudinys

Baudiniai už golbolo akinius, nesportišką elgesį, neteisėtą gynybą ir neteisėtą instruktavimą.

Draw – burtų traukimas

Būdas nustatyti, į kurias grupes arba vietas paskirstomos komandos (žr. 49 nuostatą).

Extra Throws – papildomi metimai

Vieno žaidėjo metimo prieš vieną gynėją situacija lygioms rungtynėms išspręsti.

Eyeshades – golbolo akiniai

Akis visiškai už dengianti ir žaidėjui neleidžianti rungtynių metu naudotis rega priemonė.

Eye Patches – akių tvarščiai

Po golbolo akiniais klijuojamas tvarstis arba kita medžiaga, papildomai už dengianti akis ir neleidžianti matyti rungtynių metu.

Field of Play (FOP) – žaidimo vieta

Varžybų vietos dalis, kurioje vyksta golbolo rungtynės.

Forfeit – techninis pralaimėjimas

Pralaimėjimas įskaitomas, kai komanda nustatytu rungtynių pradžios laiku neatvyksta žaisti, palieka žaidimo vietą rungtynių metu arba neturi minimalaus rungtynės pradėti galinčių žaidėjų skaičiaus.

Goal Judge – vartų teisėjas

Vienas iš tarptautinių techninių oficialių asmenų (ITO). Pareigos aprašytos IBSA golbolo ITO vadove.

Half – kėlinys

12 minučių pagrindinio rungtynių laiko dalis.

Half Time – pertrauka tarp kėlinių

5 minučių pertrauka tarp rungtynių kėlinių.

Hand Signals – rankų signalai

1 priede nustatyti nežodiniai signalai, kuriais treneriai prašo keitimo, minutės pertraukėlės arba atsisako baudos metimo.

High Ball – aukštas kamuolys

Baudos situacija, kai mestas kamuolys pirmą kartą nepaliečia grindų komandos zonoje. Aukšto kamuolio linija laikoma komandos zonos dalimi.

IBSA – Tarptautinė akliųjų sporto federacija

Angliško pavadinimo „International Blind Sports Federation“ santrumpa.

Infraction – pažeidimas, už kurį prarandamas kamuolys

Taisyklių pažeidimas, dėl kurio vietoj baudos skiriamas kamuolio valdymo praradimas.

Identical – vienodi

Tokių pačių spalvų ir dizaino.

International Tournament – tarptautinis turnyras

Turnyras, kuriame dalyvauja dviejų arba daugiau skirtingų valstybių komandos.

Long Ball – ilgas kamuolys

Baudos situacija, kai mestas kamuolys nė karto nepaliečia grindų neutralioje zonoje.

Maximum Goal Difference – didžiausia įvarčių persvara

Situacija, kai viena komanda yra pelniusi 10 įvarčių daugiau už varžovę.

Official Break in Play – oficialus žaidimo sustabdymas

Bet kuris atvejais, kai teisėjas švilpuku sustabdo žaidimą.

Out – autas (kamuolys už aikštės)

Situacija, kai ant grindų šoninę liniją kertantis kamuolys jos nebeliečia, t. y. daugiau kaip pusė kamuolio yra už linijos. Taip pat situacija, kai didžioji ore esančio kamuolio dalis kerta šoninę liniją arba, judėdama iš aikštės, praskrieja virš savos komandos vartų (žr. 1 priedą).

Out of Bounds – už aikštės ribų

Bet kuri už aikštės esanti vieta.

Overtime – pratęsimas

Vienas 6 minučių kėlinys nugalėtojui nustatyti, jei pasibaigus pagrindiniam laikui rezultatas lygus.

Penalty – baudinys

Taisyklių pažeidimas, dėl kurio skiriamas baudos metimas.

Pool – grupė

Komandų grupė, kurios visos komandos žaidžia tarpusavyje vieno rato sistema.

Possession – kamuolio valdymas

Komanda valdo kamuolį nuo to momento, kai tampa metančiąja komanda.

Reorientation – padėjimas susiorientuoti

Vartų teisėjas arba aikštės teisėjas padeda žaidėjui iš naujo užimti tinkamą padėtį aikštėje.

Round Robin – rato sistema

Turnyro sistema, kurioje kiekviena grupės komanda žaidžia su kiekviena kita tos grupės komanda.

Scorer – protokolo pildytojas

Vienas iš ITO. Pareigos aprašytos IBSA golbolo ITO vadove.

Seeding – skirstymas pagal pajėgumą

Komandų paskirstymo į panašaus pajėgumo grupes būdas, grindžiamas ankstesnių turnyrų rezultatais.

Substitution – keitimas

Aikštės žaidėjo pakeitimas atsarginiu žaidėju.

Substitute – atsarginis žaidėjas

Ant komandos suolelio esantis žaidėjas, galintis į aikštę ir pakeisti vieną iš aikštės žaidėjų.

Substitution Boards – keitimo lentelės

Neprivaloma vaizdinė priemonė, kurią treneris gali naudoti per kiekvieną žaidėjo keitimą.

Ten Second Timer – dešimties sekundžių laiko matuotojas

Vienas iš ITO. Pareigos aprašytos IBSA golbolo ITO vadove.

Throw – metimas

Bet koks kamuolį kontroliuojančio žaidėjo veiksmas, nelaikomas perdavimu, kuriuo, einant rungtynių laikmačiui, kamuolys paleidžiamas aikštėje arba už jos.

Timer – rungtynių laiko matuotojas

Vienas iš ITO. Pareigos aprašytos IBSA golbolo ITO vadove.

Unsporting Conduct – nesportiškas elgesys

Bet koks žaidėjo, komandos ar jos delegacijos nario veiksmas, prieštaraujantis žaidimo dvasiai.

Uniform – žaidimo apranga

Žaidimo marškinėliai, kelnės arba šortai ir kojinės.

Youth Player – jaunimo žaidėjas

IBSA sankcionuojamose varžybose jaunimo žaidėjui tų metų, kuriais vyksta varžybos, gruodžio 31 d. negali būti daugiau kaip 19 metų. Pavyzdžiui, jei IBSA sankcionuojamos jaunimo varžybos vyksta 2025 m. kovo 10–15 d., žaidėjui 2025 m. gruodžio 31 d. negali būti daugiau kaip 19 metų.

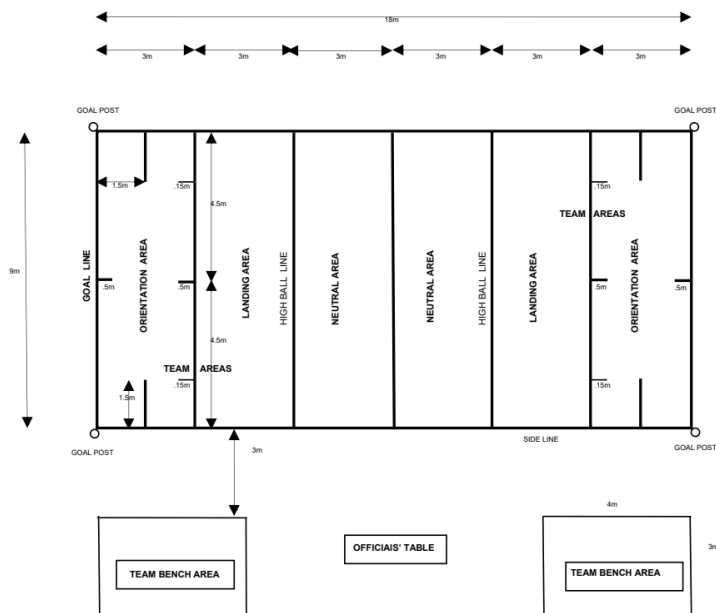
Originalios 1 priedo schemos

Toliau pateiktos oficialaus dokumento schemos. Jų angliškų užrašų lietuviški atitikmenys pateikti ankstesnėje 1 priedo dalyje.

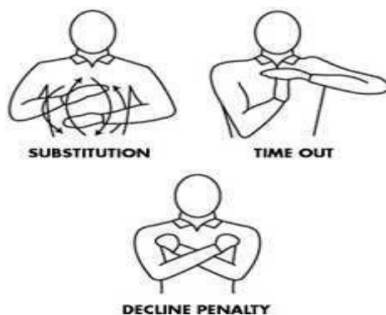
Appendix 1:

COURT DIAGRAM, HAND SIGNALS, GOAL PLACEMENT, BALL PLACEMENT BEFORE PLAY, BALL OUT/BLOCKED OUT, GOAL

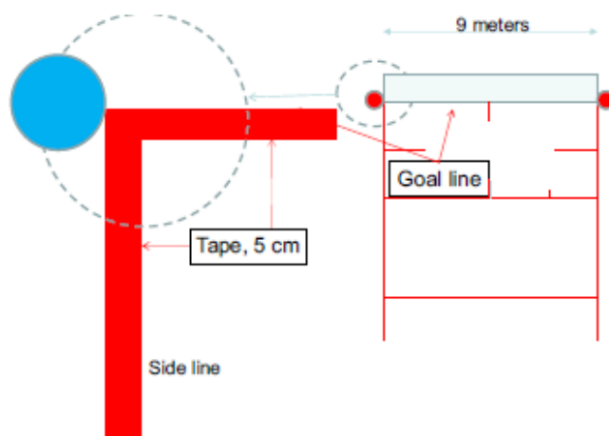
COURT DIAGRAM

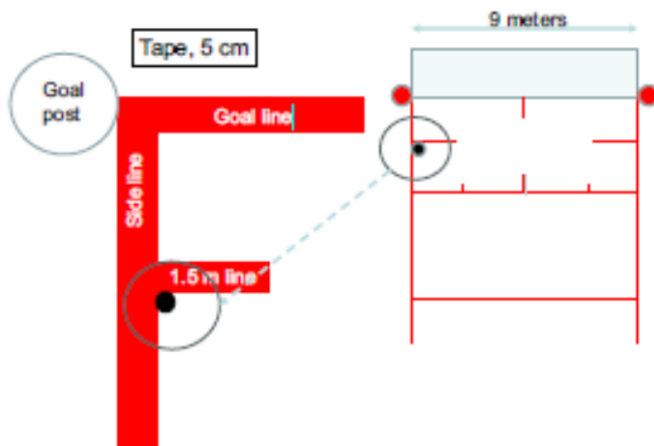
HAND SIGNALS FOR GOALBALL

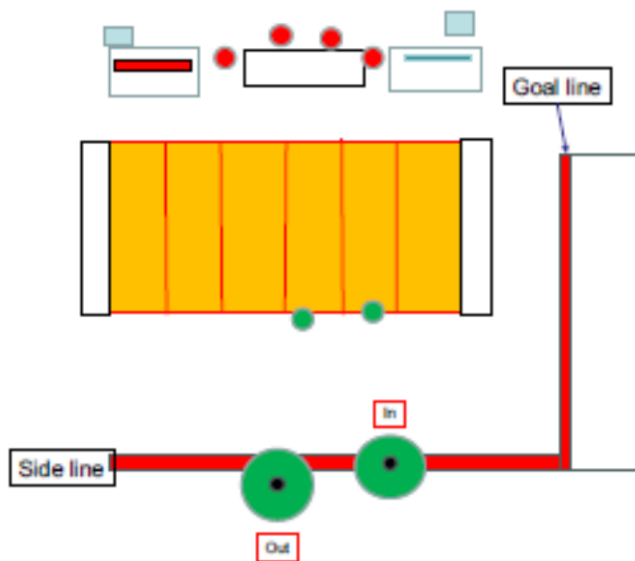
GOAL POST PLACEMENT

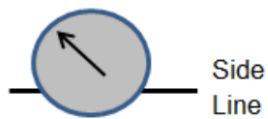
PLACEMENT OF BALL BEFORE PLAY

BALL OUT OR BLOCKED OUT AT THE SIDE LINE

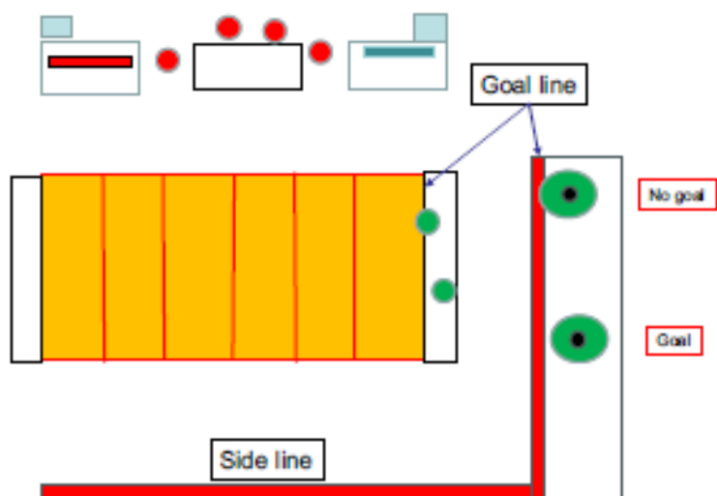

BALL OUT DETERMINATION

**BOTH
BALLS
OUT**

GOAL DETERMINATION

GOAL DETERMINATION

